

**Objava podataka i informacija UniCredit Bank d.d.
na dan 31.12.2022.**

Sadržaj

1.	Poslovno ime i sjedište banke.....	6
1.1	Organizacijska struktura Banke	6
1.2	Organizacijski dijelovi i predstavništva Banke	6
2.	Vlasnička struktura i organi banke	7
2.1	Dioničari Banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima Banke	7
2.2	Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke.....	7
2.3	Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja .	8
2.4	Politike za izbor i procjenu članova Nadzornog odbora i Uprave Banke	9
2.5	Odbor za reviziju	10
2.6	Odbori Nadzornog odbora – stanje na 31.12.2022. godine.....	11
2.7	Način organiziranja funkcije interne revizije i rukovodioca Interne revizije	12
2.8	Eksterni revizor.....	13
3.	Podaci i informacije koje se odnose na politiku naknada	14
3.1	Informacije o postupku odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada, te politikama i praksama naknada za identificirane zaposlenike	14
3.2	Informacije o vezi između plaće i uspješnosti	15
3.3	Informacije o najvažnijim karakteristikama sustava naknada	16
3.4	Omjeri između fiksnih i varijabilnih naknada	16
3.5	Informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente naknada	17
3.6	Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih naknada	17
3.7	Ukupne naknade prema značajnim područjima poslovanja	18
3.8	Naknade po kategorijama zaposlenika	18
3.9	Informacija o najvažnijim parametrima i argumentima za sustav varijabilnih dijelova naknada i drugih nenovčanih pogodnosti	19
4.	Konsolidirani izvještaji	19
5.	Podaci i informacije koje se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima banke	20
5.1	Kratak opis strategije i politika za svaki pojedinačni rizik.....	20
5.2	Struktura odnosno organizacija funkcije upravljanja rizicima	25
5.3	Obuhvatnost i karakteristike sustava izvještavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika.	26
5.4	Ocjena adekvatnosti uspostavljenog sustava upravljanja rizicima banke u odnosu na njen rizični profil, poslovnu politiku i strategiju	27
5.5	Politike zaštite od rizika i politike (informacije o primijenjenim tehnikama smanjenja kreditnog rizika) smanjenja rizika, kao i načine koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika	27
5.6	Sažet opis povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih zainteresirani učesnici na financijskom tržištu mogu ocijeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima	29
5.7	Opis načina na koji se osigurava izvještavanje nadzornog odbora i uprave banke o rizicima, posebno učestalost, područje, te način uključivanja nadzornog odbora i uprave banke u određivanje sadržaja izvještavanja	31

5.8	Opći okvir sistema internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija, uključujući i rukovodioce istih	32
6.	Podaci i informacije koje se odnose na regulatorni kapital	33
6.1	Regulatorni kapital	33
6.2	Opis ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog (priznatog) kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose	35
7.	Podaci i informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost kapitala	36
7.1	Informacije o kreditnom riziku	37
7.1.1	Primijenjena definicija izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	37
7.1.2	Opis pristupa i metoda za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik ..	37
8.	Podaci i informacije koje se odnose na stopu financijske poluge	49
8.1	Stopa financijske poluge i pregled uključenih stavki u financijsku polugu	49
8.2	Opis najznačajnijih faktora koji su utjecali na promjenu stope financijske poluge	49
8.3	Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge 50	
9.	Podaci i informacije koje se odnose na likvidnosne zahtjeve	51
9.1	Strategije i postupci za upravljanje rizikom likvidnosti	51
9.2	Način organiziranja funkcije upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sustav izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti	52
9.3	Politike i postupci za praćenje stalne efikasnosti zaštite od rizika likvidnosti i smanjenja rizika likvidnosti	53
9.4	Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenost sa strategijom	53
9.5	Podaci o koeficijentu pokrića likvidnosti – LCR	56
10.	Podaci i informacije koje se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja banke	57
11.	Podaci i informacije koje se odnose na kamatni rizik u bankarskoj knjizi	58
11.1	Izvori kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, metode i učestalost njegovog mjerenja	58
11.2	Osnovne pretpostavke za mjerenje, odnosno procjenu izloženosti ovom riziku, uključujući i pretpostavke o prijevremenim otplatama kredita i kretanju depozita po viđenju	58
11.3	Promjena prihoda, ekonomske vrijednosti ili drugih faktora uslijed kamatnih šokova u skladu s metodom koja je utvrđena za mjerenje kamatnog rizika po značajnim valutama	59
12.	Podaci i informacije koje se odnose na ICAAP i ILAAP	61
12.1	Sažet opis ICAAP-a	61
12.2	Sažet opis pristupa koje banka koristi za mjerenje, tj. procjenu svih značajnih rizika	61
12.3	Sažet opis postupka ILAAP-a	63
12.4	Rezultat postupaka i dodatni kapitalni zahtjevi koje je Agencija odredila pri kontroli poslovanja banke, na osnovu ocjene adekvatnosti i pouzdanosti postupka ICAAP-a, njegovog dosljednog provođenja i rezultata te procjene	64
13.	Podaci i informacije koje se odnose opterećenu (založenu) imovinu	65
14.	Nekvalitetne i restrukturirane izloženosti i stečeni kolateral	66
14.1	Podatak o kreditnoj kvaliteti izloženosti razvrstanoj u nivoe kreditnog rizika, prema sektorskoj strukturi kredita te kreditnoj kvaliteti restrukturiranih izloženosti sa pripadajućim iznosima očekivanih kreditnih gubitaka	66
14.2	Promjenama stanja nekvalitetnih izloženosti i pripadajućih očekivanih kreditnih gubitakatokom izvještajnog perioda, što uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje	66

14.3 Podatak o ukupnom iznosu kolaterala stečenog preuzimanjem i provedbom izvršnog postupka.....	67
PRILOG A - Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2022. godine	68

Objava podataka i informacija Banke na dan 31.12.2022. godine (u daljem tekstu: Izvješće) je pripremljena u skladu s Odlukom o objavljivanju podataka i informacija Banke objavljenoj u Službenim novinama Federacije BiH broj 39/2021 dana 24.05.2021.godine.

Nadzorni odbor i Uprava Banke odgovorni su:

- * za uspostavu i održavanje efikasne politike provjere podataka, odnosno informacija koje banka objavljuje,
- * potvrdu da su objave pripremljene u skladu sa odredbama Odluke FBA i propisima koji reguliraju kapitalne zahtjeve, upravljanje rizicima i proces internih kontrola

Objava podataka i informacija odobrena je od strane Uprave 25.5.2023.godine i od strane Nadzornog odbora 31.5.2023. godine.

SAŽETAK

Objava podataka i informacija UniCredit Bank d.d. na dan 31.12.2022.

UniCredit Bank d.d. (u daljem tekstu: Banka) je na dan 31. prosinca 2022. godine ostvarila **stopu adekvatnosti ukupnog regulatornog kapitala u visini od 18,70%**. Ostvareni pokazatelj adekvatnosti kapitala potvrđuje stabilnost Banke i solidan potencijal za podržavanje kreditne aktivnosti i amortizaciju eventualnih rizika i u idućim razdobljima:

- **regulatorni kapital** Banke iznosi **629.969 tisuća KM**,
- **stopa adekvatnosti regulatornog kapitala** Banke iznosi **18,70%**,
- **ukupni regulatorni kapitalni zahtjev** Banke iznosi **365.800** (primjenom minimalne stope adekvatnosti kapitala od 12% propisane Odlukom o izračunavanju kapitala Banke).

Regulatorni kapital Banke čini zbroj osnovnog i dopunskog kapitala u iznosu od **629.969 tisuća KM**.

Banka izračunava adekvatnost kapitala i izloženosti riziku u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala (Službene novine Federacije BiH 81/2017 te Odluka o izmjenama i dopuni odluke o izračunavanju kapitala banke 81/20), koristeći pritom:

- standardizirani pristup za kreditni rizik,
- standardizirani pristup za tržišni rizik,
- standardizirani pristup za operativni rizik.

Izloženost ponderirana **kreditnim rizikom** je iznos svih aktivnih bilančnih stavki i pojedinih izvanbilančnih stavki (financijski instrumenti i izvanbilančne obveze po kojima je kreditna institucija izložena kreditnom riziku) za sve poslove u knjizi banke.

Na dan 31. prosinca 2022. izloženost kreditnom riziku iznosila je **3.048.336 tisuća KM**.

Izloženost tržišnom riziku predstavlja zbroj kapitalnih zahtjeva za pozicije knjige banke i knjige trgovanja pomnoženih s 12,5.

Na dan 31. prosinca 2022. godine izloženost tržišnom riziku iznosila je **18.216 tisuća KM**.

Izloženost operativnom riziku računa se kao zbroj kapitalnih zahtjeva izračunatih po standardiziranom pristupu pomnoženih s 8,33.

Na dan 31. prosinca 2022. godine izloženost operativnom riziku iznosila je **300.584 tisuće KM**.

Kvantitativni podaci su prikazani u tablicama u Izvješću. Podaci su prikazani u tisućama KM, ukoliko nije drugačije navedeno.

Ključni pokazatelji poslovanja, kao i kvantitativni podaci o upravljanju rizicima u poslovanju, objavljeni su u Godišnjem izvještaju Banke za 2022. koji je objavljen na Internet stranici Banke (<https://www.unicredit.ba/ba/banka/poslovanje/izvjestaji.html>).

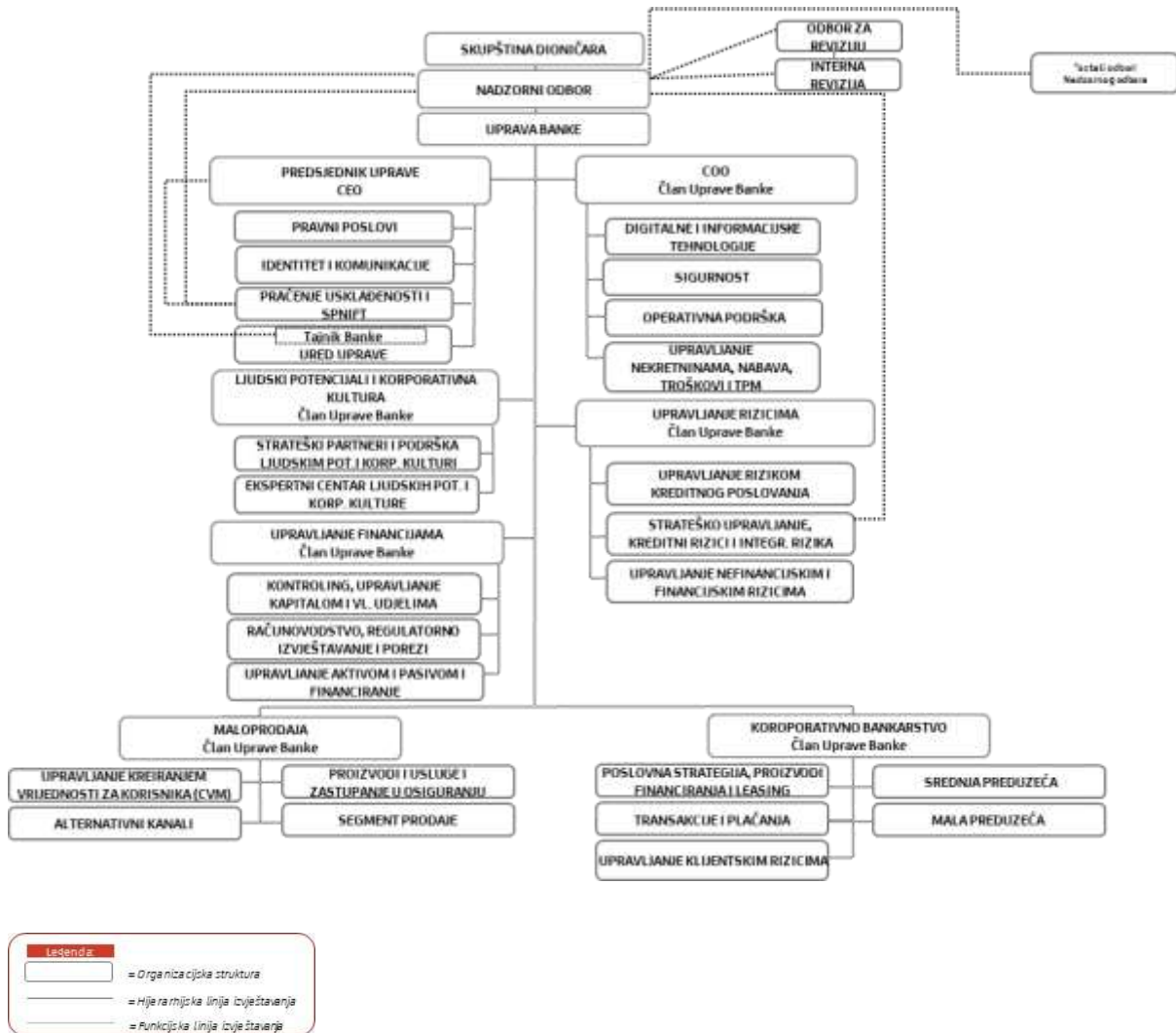
1. Poslovno ime i sjedište banke

UniCredit Bank d.d., (u daljnjem tekstu: Banka) je registrirana poslovna banka sa sjedištem na adresi Kardinala Stepinca b.b., Mostar, Bosna i Hercegovina i dio je UniCredit Grupe.

Sukladno Zakonu o klasifikaciji djelatnosti FBiH, naziv djelatnosti Banke je Ostalo novčarsko posredovanje, šifra djelatnosti 64.19.

1.1 Organizacijska struktura Banke

Na dan 31. 12. 2022. godine – podjela na ključne organizacijske dijelove

1.2 Organizacijski dijelovi i predstavništva Banke

Prodajna mreža podijeljena je na 9 regija, koje su dalje podijeljene na poslovnice na cijelom području Bosne i Hercegovine kojih je krajem 2022. godine bilo 70.

Popis poslovnica UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2022. godine dan je u Prilogu A.

UniCredit Bank d.d. nema predstavništva.

2. Vlasnička struktura i organi banke

2.1 Dioničari Banke koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima Banke

Tablica 1: Spisak dioničara Banke koji imaju 5% ili više dionica s glasačkim pravima na 31.12.2022.

Vlasnička struktura			
Redni broj	Ime i prezime/naziv dioničara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu (redoslijed po veličini učešća)	% učešća	
		Obične dionice	Prioritetne dionice
1	Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Republika Hrvatska	99.156	0.1477

2.2 Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke

Nadzorni odbor

Tablica 2: Članovi Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. u 2022. godini – stanje na 31.12.2022.

Članovi Nadzornog odbora banke		
Redni broj	Ime i prezime	Kratka biografija (ili lokacija na kojoj banka isto objavljuje)
1	Spas Blagovestov Vidarkinsky	G. Vidarkinsky, predsjednik Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., ima značajnu, dugogodišnju karijeru u bankarskom sektoru, na rukovodnim pozicijama u bankama u Bugarskoj, Srbiji i Hrvatskoj. Karijeru u UniCredit Grupi započinje 2006. godine, pridruživši se UniCredit Bulbank. Za člana Uprave UniCredit Bank Srbija imenovan je 2017. godine. Trenutno obnaša funkciju člana Uprave za Korporativno bankarstvo u Zagrebačkoj banci d.d. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2020. godini.
2	Helmut Franz Haller	G. Haller, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., pridružuje se UniCredit Bank Austria AG 1991. godine. Značajno bankarsko iskustvo stječe radeći na rukovodnim pozicijama unutar različitih poslovnih organizacijskih dijelova članica UniCredit Grupe. Trenutno obnaša i funkciju člana Uprave Pirta Verwaltungs GmbH. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2019. godini.
3	Pierre-Yves Guegan	G. Guegan, član Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno bankarsko iskustvo stječe radeći na raznim rukovodnim pozicijama unutar različitih poslovnih dijelova i članica UniCredit Grupe i BNP Paribas. Trenutno u UniCredit Grupi obnaša funkciju direktora Maloprodaje Centralne i Istočne Europe. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2020. godini.
4	Tatjana Antolić Jasnić	Gđa Tatjana Antolić Jasnić, članica Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., karijeru započinje 2001. godine u Zagrebačkoj banci d.d.. Značajno profesionalno iskustvo u bankarstvu stječe radom na raznim rukovodnim pozicijama unutar članica UniCredit Grupe u Hrvatskoj, Austriji, Italiji i Mađarskoj. Trenutno obnaša funkciju članice Uprave za Upravljanje rizicima u Zagrebačkoj banci d.d. Članicom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovana u 2022. godini.

5	Pietro Campagna	G. Campagna, član Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno bankarsko iskustvo stječe od 2010. godine, na raznim rukovodnim pozicijama unutar članica UniCredit Grupe u Italiji, Kazahstanu, Austriji te Njemačkoj. Trenutno obnaša i funkciju člana Upravnog odbora UniCredit Factoring SpA. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2022. godini.
6	Danimir Gulin	G. Gulin, neovisni član Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno iskustvo stječe u privatnom i obrazovnom sektoru. Sveučilišni je profesor na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Članom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovan u 2019. godini.
7	Dražena Gašpar	Gđa Gašpar, neovisna članica Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno iskustvo stječe u privatnom sektoru, kao i u obrazovnom sektoru. Sveučilišna je profesorica na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Članicom Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. je imenovana u 2019. godini.

Uprava Banke

Tablica 3: Članovi Uprave UniCredit Bank d.d. u 2022. godini – stanje na 31.12.2022.

Članovi Uprave banke		
Redni broj	Ime i prezime	Kratka biografija (ili lokacija na kojoj banka isto objavljuje)
1	Amina Mahmutović	https://www.unicredit.ba/ba/banka/banka/upravljanje.html
2	Dragan Čavar	
3	Almir Gredić	
4	Željka Zubčević	
5	Matteo Consalvi	
6	Ornela Bandić	
7	Ronald Sudić	

2.3 Broj direktorskih funkcija na kojima se nalaze članovi nadzornog odbora i uprave banke značajne s obzirom na veličinu, internu organizaciju i vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja

Tablica 4: Broj direktorskih funkcija članova nadzornog odbora i uprave banke

Redni broj	Ime i prezime člana nadzornog odbora ili uprave banke	Broj izvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Broj neizvršnih direktorskih funkcija (apsolutno)	Od toga broj izvršnih direktorskih funkcija u grupi	Od toga broj neizvršnih direktorskih funkcija u grupi	Broj direktorskih funkcija u institucijama čija je glavna poslovna aktivnost neprofitne prirode
1	Spas Blagovestov Vidarkinsky	1	2	1	2	-
2	Helmut Franz Haller	1	1	1	1	-
3	Pierre-Yves Guegan	1	1	1	1	-
4	Tatjana Antolić Jasnić	1	2	1	2	-

5	Pietro Campagna	-	3	-	3	-
6	Dražena Gašpar	-	1	-	1	-
7	Danimir Gulin	-	2	-	2	1
8	Amina Mahmutović	1	1	1	1	1
9	Dragan Čavar	1	-	1	-	-
10	Almir Gredić	1	-	1	-	-
11	Željka Zubčević	1	-	1	-	-
12	Matteo Consalvi	1	-	1	-	-
13	Ornela Bandić	1	-	1	-	-
14	Ronald Sudić	1	-	1	-	-

2.4 Politike za izbor i procjenu članova Nadzornog odbora i Uprave Banke

Nadzorni odbor

Banka osigurava da članovi Nadzornog odbora Banke imaju stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za neovisno i samostalno vođenje poslova Banke te za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke.

Politikom i procedurom procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora UniCredit Bank d.d. utvrđuju se uvjeti za članstvo u Nadzornom odboru Banke te propisuje postupak procjene primjerenosti članova Nadzornog odbora.

Za člana Nadzornog odbora može se imenovati osoba koja udovoljava sljedećim uvjetima:

- koja ima dobar ugled,
- koja ima odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za ispunjavanje obaveza iz svoje nadležnosti,
- koja nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, dioničare, članove Nadzornog odbora, nositelje ključnih funkcija u Banci i više rukovodstvo Banke,
- koja je spremno i u mogućnosti posvetiti dovoljno vremena za ispunjavanje obaveza i odgovornosti iz nadležnosti Nadzornog odbora i
- koja može biti član Nadzornog odbora prema odredbama propisa o privrednim društvima.

Pri procjeni iskustva pojedinačnog člana Nadzornog odbora Banke treba razmotriti:

- teorijsko iskustvo, odnosno znanje, sposobnosti i vještine stečeno obrazovanjem i stručnim osposobljavanjem,
- praktično iskustvo, stečeno obavljanjem prethodnih poslova.

Referentne oblasti za procjenu teorijskog i praktičnog iskustva pojedinačnog člana Nadzornog odbora Banke su:

- bankarstvo i finansijska tržišta,
- regulatorni okvir i propisani standardi poslovanja banaka i drugih finansijskih institucija,
- strateško planiranje i poznavanje poslovne strategije banke ili njenog poslovnog plana i njegovog izvršenja,
- upravljanje rizicima (identifikacija, mjerenje, odnosno procjena, praćenje, kontrola i izvještavanje o ključnim rizicima), uključujući i odgovornosti pojedinačnog člana organa banke u tom procesu,
- računovodstvo i revizija;
- procjena efikasnosti sustava upravljanja banke, upravljanje, nadzor i kontrola u postupcima i mjerama banke i drugih finansijskih institucija i
- tumačenje finansijskih podataka banke, finansijsko planiranje, analiza i kontrola u bankama i sličnim finansijskim institucijama.

Uprava Banke

Banka osigurava stalnu primjerenost članova Uprave, kontinuiranom procjenom ispunjenja uvjeta. Politikom i procedurom za izbor i procjenu ispunjavanja uslova za članove Uprave UniCredit Bank d.d., utvrđuju se uvjeti za članstvo u Upravi Banke te propisuje postupak procjene ispunjavanja uvjeta članova Uprave.

Član Uprave Banke može biti osoba koja, u svakom trenutku ispunjava sljedeće uvjete:

- koje ima dobar ugled,
- VSS-VII stupanj stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koje se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja,
- koje ima potreban nivo i profil edukacije i obuke i odgovarajuće praktično iskustvo potrebno za vođenje poslova Banke,
- koje nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, dioničare, članove Nadzornog odbora Banke, ostale članove Uprave Banke, nositelje ključnih funkcija u Banci i Upravu Banke,
- za koje je na osnovu dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će pošteno i savjesno obavljati poslove člana Uprave Banke,
- i druge uslove za člana Uprave prema odredbama propisa o privrednim društvima i koje može propisati Agencija svojim aktima.

Pri procjeni iskustva pojedinačnog člana Uprave Banke treba razmotriti:

- teorijsko iskustvo, odnosno znanje, sposobnosti i vještine stečene obrazovanjem i stručnim osposobljavanjem,
- praktično iskustvo, stečeno obavljanjem prethodnih poslova.

Referentne oblasti za procjenu teorijskog i praktičnog iskustva pojedinačnog člana Uprave Banke su:

- bankarstvo i financijska tržišta,
- regulatorni okvir i propisani standardi poslovanja banaka i drugih financijskih institucija,
- strateško planiranje i poznavanje poslovne strategije banke ili njenog poslovnog plana i njegovog izvršenja,
- upravljanje rizicima (identifikacija, mjerenje, odnosno procjena, praćenje, kontrola i izvještavanje o ključnim rizicima), uključujući i odgovornosti pojedinačnog člana organa banke u tom procesu,
- računovodstvo i revizija,
- procjena efikasnosti sistema upravljanja banke, te upravljanje, nadzor i kontrola u postupcima i mjerama banke i drugih financijskih institucija,
- tumačenje financijskih podataka banke, financijsko planiranje, analiza i kontrola u bankama i sličnim financijskim institucijama.

2.5 Odbor za reviziju

Tablica 5: Članovi Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. u 2022. godini – stanje na 31.12.2022.

Članovi Odbora za reviziju		
Redni broj	Ime i prezime	Kratka biografija (ili lokacija na kojoj banka isto objavljuje)
1	Mirjana Hladika	Gđa Hladika, predsjednica Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. (neovisna članica), značajno profesionalno iskustvo stječe u privatnom i obrazovnom sektoru. Sveučilišna je profesorica na Katedri za računovodstvo Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagreb. Članica je Nadzornog odbora Zagrebačke banke d.d. Predsjednicom Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. imenovana je na mandatni period od 4 godine počevši od 19. siječnja 2022. godine.

2	Marijana Brcko	Gđa Brcko, neovisna članica Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno iskustvo u bankarskom sektoru stječe radeći na raznim rukovodnim i odgovornim pozicijama unutar Zagrebačke banke d.d., uglavnom u financijskom sektoru i sektoru korporativnog bankarstva. Od 2021. godine je u mirovini. Članicom Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. imenovana je na mandatni period od 4 godine počevši od 19. siječnja 2022. godine.
3	Ante Križan	G. Križan, član Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d., značajno profesionalno iskustvo stječe u bankarskom i revizorskom sektoru radeći na raznim rukovodnim i odgovornim pozicijama unutar revizorskih kuća i Zagrebačke banke d.d. Trenutno obnaša funkciju, direktor Računovodstva i regulatornog izvještavanja i poreza u Zagrebačkoj banci d.d.. Članom Odbora za reviziju UniCredit Bank d.d. imenovan je na mandatni period od 4 godine počevši od 19. siječnja 2022. godine.

2.6 Odbori Nadzornog odbora – stanje na 31.12.2022. godine

Članovi odbora Nadzornog odbora, ukoliko su osnovani u banci		
Redni broj	Odbor za imenovanja	Učestalost zasjedanja
1	Helmut Franz Haller	Odbor je radio na sjednicama koje su se održavale po potrebi, a najmanje jednom u periodu od šest mjeseci.
2	Spas Blagovestov Vidarkinsky	
3	Pierre-Yves Guegan	
Redni broj	Odbor za rizike	Učestalost zasjedanja
1	Danimir Gulin	Sjednice Odbora održavale su se po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.
2	Spas Blagovestov Vidarkinsky	
3	Helmut Franz Haller	
4	Tatjana Antolić Jasnić	
Redni broj	Odbor za naknade	Učestalost zasjedanja
1	Dražena Gašpar	Sjednice Odbora održavale su se po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.
2	Pietro Campagna	
3	Tatjana Antolić Jasnić	

2.7 Način organiziranja funkcije interne revizije i rukovodioca Interne revizije

U skladu sa Zakonom o bankama (u daljem tekstu: Zakon) i FBA Odlukom o sistemu internog upravljanja u banci (u daljem tekstu: Odluka) UniCredit bank d.d. (u daljem tekstu: Banka) organizirala je Internu reviziju, kao zaseban organizacijski dio, funkcionalno i organizacijski neovisnu o aktivnostima koje revidira i o drugim organizacijskim dijelovima Banke, izbjegavajući na taj način sukob interesa. Interna revizija za svoj rad direktno odgovara Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke. Interni akti kojima je propisan i reguliran rad Interne revizije u skladu su sa Zakonom, podzakonskim aktima i regulatornim okvirom te su usvojeni od strane Nadzornog odbora.

Poveljom interne revizije je definirana misija Interne revizije u okviru Banke kao i njena načela te neovisnost, okvirna područja djelovanja, standardi rada, odgovornosti, ovlaštenja i osiguranje kvalitete. Ovaj dokument se temelji na Grupnoj povelji interne revizije te je usklađen s međunarodnim standardima interne revizije.

Metodološki okvir djelovanja propisan je Priručnikom Interne revizije - Pod-grupna verzija primjenjiva za UniCredit Bank d.d. koji detaljno opisuje pristup koji je potrebno pratiti tijekom cijelog procesa obavljanja revizije i minimalne standarde kvalitete koje su svi revizori obvezni poštivati. Priručnikom Interne revizije utvrđena su jedinstvena načela i smjernice za revizore te je propisana metodologija rada koja definira sve aspekte revizije:

- planiranje temeljeno na procjeni rizika,
- provedbu revizijskih angažmana,
- formalizaciju rezultata i preporuke revizije,
- praćenje preporuka,
- smjernice za procjenu sustava internih kontrola,
- monitoring i izvještavanje te
- upravljanje kvalitetom

Kako bi se osigurao adekvatan pristup kontroli i evaluaciji sustava unutarnjih kontrola u cijeloj Banci, Interna revizija je u svom radu usklađena s drugim kontrolnim funkcijama. U tom smislu, Interna revizija procjenjuje adekvatnost i učinkovitost funkcija Upravljanja rizicima i Praćenja usklađenosti te drugih funkcija koje obavljaju kontrole (npr. Upravljanje financijama, Upravljanje sustavom zaštite). Razmjena informacija između Interne revizije i drugih kontrolnih funkcija - i obratno - nužna je kako bi se osigurala adekvatna provedba kontrolnih aktivnosti. Osobito, Interna revizija može dijeliti informacije o reviziji (npr. planovi revizije, nalazi, periodično izvještavanje) s kontrolnim funkcijama druge razine, na temelju tzv. "treba biti upoznat" načela.

Internom revizijom rukovodi Direktor, kojeg imenuje Nadzorni odbor Banke. Direktor Interne revizije neovisan je u svom radu i obavlja isključivo poslove za koje je odgovoran, a sve u skladu s poslovnom domenom, ovlaštenjima i odgovornostima rukovoditelja definiranim Pravilnikom o organizaciji UniCredit Bank d.d. i ostalim internim aktima koji reguliraju organizaciju i sistematizaciju zanimanja u pojedinim organizacijskim jedinicama Banke.

Direktor Interne revizije za 2022.godinu je Mariana Milinković.

Revizijske aktivnosti provode se u skladu s godišnjim i dugoročnim planom rada Interne revizije. Plan rada Interne revizije ima za cilj obavljanje revizijskih aktivnosti na učinkovit i ekonomičan način u skladu s procjenom rizika, zakonskim i pravnim uvjetima i zahtjevima upravljačkih i nadzornih tijela. Njime se razvija opća strategija i detaljan pristup temeljen na očekivanoj prirodi, vremenskom rasporedu i opsegu revizija kako bi se osigurala njihova učinkovitost, ekonomičnost i pravovremeno izvršenje. Struktura plana temeljena je na tri razine: dugoročni, godišnji i operativni plan.

Dugoročni plan Interne revizije, kojeg usvaja Nadzorni odbor, uzima u obzir lokalnu procjenu rizika te obvezne lokalne revizije s fiksnim intervalima. Najduže razdoblje dozvoljeno za dugoročni plan je pet godina. Isti se usklađuje svake godine na periodičnoj osnovi kao dio kontinuiranog dugoročnog planiranja i čini osnovu za pripremu godišnjeg plana.

Godišnji plan Interne revizije, kojeg usvaja Nadzorni Odbor, ima za cilj utvrditi revizijske aktivnosti koje će tijekom kalendarske godine obaviti kontrolna funkcija Interne revizije, u skladu s procjenom rizika,

eksternim propisima i internim smjernicama, uz učinkovitu raspodjelu resursa i kvartalni raspored revizija.

Operativni plan revizije sadrži detaljan plan godišnje revizije s opisom aktivnosti koje je potrebno izvršiti, s uključenim strukturama ili procesima, predviđenim vremenom i resursima koje treba zadužiti za reviziju tijekom kalendarske godine na koju se plan odnosi.

Direktor Interne revizije dostavlja kvartalne, polugodišnji i godišnji izvještaj o radu Upravi Banke, Odboru za Reviziju i Nadzornom odboru te redovito prisustvuje sjednicama tijela koje izvještava. Uprava Banke prima na znanje kvartalne, polugodišnji i godišnji izvještaj o radu Interne revizije dok iste, na prijedlog Odbora za reviziju, usvaja Nadzorni odbor Banke. Interna revizija, odnosno Direktor je kao stalni gost bez prava glasa nazočan sjednicama: Uprave, Kreditnog odbora, Odbora za financijske rizike (OFR), Odbora za nefinancijske rizike i kontrole (NFRC) koji je organiziran u tri sesije, s osvrtom na (i) teme općih nefinancijskih rizika – operativnih i reputacijskih rizika, sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, financijske sankcije i adekvatnosti sustava internih kontrola, (ii) teme ICT-a, sigurnosti, cyber i rizika trećih strana te (iii) teme o reputacijskom riziku.

Izvještaji Interne revizije o obavljenim revizijama dostavljaju se, uz Predsjednika Uprave Banke i svim nadležnim Članovima Uprave, radi pravovremene i efikasne realizacije izdanih preporuka za otklanjanje utvrđenih propusta, nepravilnosti, slabosti i izloženosti pojedinim rizicima.

2.8 Eksterni revizor

KPMG B-H d.o.o. Sarajevo je imenovan za neovisnog vanjskog revizora za 2022. godinu.

3. Podaci i informacije koje se odnose na politiku naknada

3.1 Informacije o postupku odlučivanja koji se primjenjuje pri određivanju politike naknada, te politikama i praksama naknada za identificirane zaposlenike

Na temelju Zakona o bankama i Odluke o sistemu internog upravljanja u banci (u daljem tekstu: Odluke), Nadzorni odbor, na prijedlog Odbora za naknade, usvojio je Politiku naknada radnika UniCredit Bank d.d. za 2022. godinu, koja je usklađena s propisima Federacije BiH te misijom i vrijednostima matične kreditne institucije, Grupe UniCredit.

Politika naknada ima za cilj definirati principe i pravila za utvrđivanje, praćenje i kontrolu sustava i prakse naknada radnika Banke, te kao takva predstavlja okvir za upravljanje svim oblicima naknada koje Banka isplaćuje ili pruža radnicima.

Politiku naknada usvaja Nadzorni odbor Banke na prijedlog Uprave Banke i Odbora za naknade.

U okviru nadležnosti za usvajanje politike naknada u Banci, Nadzorni odbor donosi odluke o:

- ukupnom iznosu varijabilnih naknada koje će banka isplatiti radnicima za određenu poslovnu godinu,
- naknadama članovima Uprave Banke i rukovoditeljima kontrolnih funkcija, na pojedinačnoj osnovi,
- smanjenju ili ukidanju varijabilnih naknada radnicima, uključujući aktiviranje odredbi o malusu ili povratu naknada, ako dođe do narušene uspješnosti ili ostvarivanja gubitka banke

Odluke Nadzornog odbora provodi Uprava Banke, a u skladu s Politikom naknada.

Za ostale radnike Banke Uprava Banke, u skladu s odlukom Nadzornog odbora, može odrediti naknade na grupnoj osnovi.

Identificirani radnici, odnosno radnici čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na rizični profil Banke utvrđuju se u sklopu Analize koju usvaja Nadzorni odbor Banke. Pri Analizi, Banka treba uzeti u obzir veličinu i internu organizaciju, vrstu, obim i složenost poslovnih aktivnosti, profil rizičnosti, poslovnu strategiju, poziciju, poslove, odgovornosti i naknade radnika, uvjete na tržištu rada i druge kriterije za koje procijeni da su relevantni.

Na radnike za koje je Analizom utvrđeno da imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti Banke primjenjuju se specifični uvjeti za utvrđivanje i isplatu varijabilnog dijela naknada kako je propisano ovom Politikom i zasebnim odlukama Banke i UniCredit Grupe o pravilima nagrađivanja, u skladu sa lokalnom regulativom i propisima i standardima UniCredit Grupe.

Odbor za naknade preispituje i ocjenjuje usklađenosti provođenja Politike naknada, najmanje jednom godišnje, sa:

- 1) relevantnim propisima, smjernicama, općeprihvaćenim standardima, principima i kodeksima,
- 2) politikama i procedurama banke vezanim za naknade zaposlenika banke.

Prilikom provođenja usklađenosti u postupak su uključene kontrolne funkcije te Ljudski potencijali i korporativna kultura. Izvještaj o obavljenom postupku usklađenosti dostavlja se Upravi i Nadzornom odboru, kao i rukovoditeljima kontrolnih funkcija banke.

Članovi Odbora za naknade u UniCredit Bank d.d. u 2022. godini

1.	Predsjednik	Dražena Gašpar
2.	Član	Graziano Cameli (do 22.4.2022.)
		Pietro Campagna (od 23.4.2022.)
3.	Član	Laurence Fraissinet-Dubois (do 4.11.2022.)
		Tatjana Antolić Jasnić (od 5.11.2022.)

Aktivnosti Odbora za naknade

Odbor za naknade je u 2022. godini održao ukupno 5 sjednica te dana 24.5.2022. godine usvojio odluke po per rollam principu koje su unesene u zapisnik na prvoj narednoj sjednici Odbora za naknade.

3.2 Informacije o vezi između plaće i uspješnosti

Za svaku godinu, provodi se ugovaranje individualnih ciljeva svakog radnika, kao i procjena ostvarenja istih. Svrha ugovaranja poslovnih ciljeva sa radnikom je temeljito uskladiti poslovna očekivanja Banke prema radniku s ciljem ostvarenja poslovnog plana i uspješnosti organizacijskog dijela u kojoj je radnik zaposlen.

Osnovna svrha ocjenjivanja rezultata poslovnih ciljeva jest prepoznavanje individualnih poslovnih rezultata ocjenjivanog, te priznavanje doprinosa pojedinca poslovnom uspjehu Banke.

Kriterij za ocjenjivanje poslovnih ciljeva je stupanj realizacije ugovorenih ciljeva i svih ostalih poslova za koje je radnik odgovoran. Kriterij je opisan kroz sljedeće faktore uspješnosti:

- ostvarenje poslovnih rezultata izraženih kroz zahtjevnost zadataka, poštivanje rokova, točnost, brzina, količina obavljenog posla, utjecaj na uspješnost organizacijske jedinice
- pristup poslu izražen kroz poticanje timske kulture, predanost izvršenju zadataka, posvećenost klijentima, usmjerenost na učenje i osobni razvoj.

Sve financijske ciljeve/ključne pokazatelje uspješnosti (planirane i ostvarene) konačno potvrđuju područja nadležna za Upravljanje financijama, Upravljanje rizicima te druge relevantne funkcije.

Ukoliko Banka ostvari sve zadane parametre uspješnosti na lokalnoj, razini Divizije i razini Grupe aktivira se proces varijabilnog nagrađivanja, od strane individualnih radnika je potrebno i ispunjenje narednih zahtjeva:

- uvjet neprekidnog trajanja radnog odnosa i minimalno trajanje radnog odnosa (3 mjeseca, od čega 2 mjeseca u kontinuitetu),
- ocjena radne uspješnosti,
- uvjet obveznih edukacija,
- Know Your Customer" (KYC) periodični pregled (za radnike koji imaju definiran ovaj uvjet),
- povreda radne obveze (pravo na sudjelovanje u procesu varijabilnog nagrađivanja ne ostvaruju radnici kojima je u godini za koju se provodi proces nagrađivanja utvrđena odgovornost za povredu radne obveze).

Kod utvrđivanja naknada Banka postupa u skladu sa sljedećim pravilima:

- da su u skladu sa primjerenim i efikasnim upravljanjem rizicima, na način da pruža efikasan okvir za ocjenjivanje uspješnosti, usklađivanje varijabilnih naknada sa preuzetim rizicima i usku vezu između uspješnosti i varijabilne naknade,
- da potiču primjereno i efikasno upravljanje rizicima,
- da ne potiču preuzimanje rizika koji prelazi razinu prihvatljivog rizika za Banku,
- da su u skladu s poslovnom strategijom, ciljevima, korporativnom kulturom, vrijednostima i dugoročnim interesima Banke i dioničara,
- da su u skladu s mjerama za sprječavanje sukoba interesa, uključujući sprječavanje sukoba interesa kod utvrđivanja naknada radnika koji su uključeni u kontrolne funkcije.

Fiksne naknade za sve radnike definiraju se u skladu s odgovornošću i kompleksnošću radnog mjesta, odnosno u skladu s Pravilnikom o organizaciji, Pravilnikom o radu i relevantnim aktima Banke iz domene naknada.

Dodijeljen iznos varijabilnih naknada treba se zasnivati na kombinaciji ocjene uspješnosti pojedinca (uzimajući u obzir financijske i nefinancijske kriterije), relevantnog organizacijskog dijela, te na ukupnim rezultatima Banke, uzimajući u obzir kvantitativne i kvalitativne, apsolutne i relativne, financijske i nefinancijske kriterije.

Banka je dužna osigurati da varijabilni dio naknada radnika koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija zavisi od postignutih ciljeva povezanih sa njihovim funkcijama i ne smije zavisiti od uspješnosti poslovnih područja koja kontroliraju ili njihove ocjene o uspješnosti poslovnih područja koja kontroliraju.

Banka neće izvršiti isplatu varijabilne naknade ili prenijeti prava iz financijskih instrumenata, uključujući odgođeni dio naknade ako takve naknade nisu održive i opravdane. Varijabilne naknade smatraju se

održivima ako u razdoblju od utvrđivanja tih naknada do konačne isplate ne dođe do narušenog financijskog stanja, odnosno do ostvarivanja gubitka Banke. Varijabilne naknade se smatraju opravdanim ako su zasnovane na uspješnosti Banke, poslovne jedinice ili relevantnog zaposlenog.

Ukoliko Banka utvrdi da je dovedeno u opasnost ispunjenje regulatornih zahtjeva u pogledu kapitala ili likvidnosti, primijenit će konzervativniju politiku varijabilnih naknada, koja podrazumijeva:

- a) definiranje limita za iznos varijabilne naknade, kao odgovarajući postotak (%) ukupne neto dobiti za tekuću financijsku godinu; i/ili
- b) uključivanje neto dobiti i zadržane zarade kao stavke kapitala.

3.3 Informacije o najvažnijim karakteristikama sustava naknada

U slučaju da varijabilne naknade za lokalno ili Grupno identificirane radnike prelaze određeni definirani prag od 50.000 EUR ili 1/3 ukupnih godišnjih naknada, isplata će se izvršiti u skladu s shemama odgode kako je predviđeno Pravilima o sustavu nagrađivanja UniCredit Grupe 2022. i Politikom naknada za 2022. godinu za te kategorije radnike.

Specifični zahtjevi za isplatu varijabilne naknade primjenjuju se na identificirane radnike čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na rizični profil Banke.

Neki od specifičnih zahtjeva odnose se na period odgode i period zadržavanja. Pri tome odgođeni iznos varijabilne nagrade može iznositi najmanje 40% varijabilnog dijela naknade. Izuzetno, ako je iznos varijabilnog dijela naknade izrazito visok, banka je dužna odgoditi plaćanje najmanje 60% varijabilnog dijela naknade. Varijabilna naknada isplaćuje se u gotovini i financijskim instrumentima.

Odgođene rate isplaćuju se najviše jedanput godišnje, pri čemu se prvi odgođeni dio naknada može isplatiti najmanje godinu dana nakon isteka perioda procjene. Period odgode varijabilne naknade ne smije biti kraći od pet godina. Precizan period isplate i period odgode definira se Pravilima nagrađivanja koja usvaja Nadzorni odbor Banke.

Udio varijabilne naknade, koji će se isplatiti u obliku financijskih instrumenata, određuje se u skladu sa pozicijom, ovlaštenjima i odgovornostima identificiranog radnika, iznosom varijabilnih naknada identificiranog radnika i nivoom rizika koju identificirani radnik može preuzeti. Pri tome, najmanje 50% svake varijabilne naknade, mora se sastojati od financijskih instrumenata.

Period zadržavanja (ograničenja) predstavlja period tijekom kojeg radnik zadržava varijabilne naknade isplaćene u obliku financijskih instrumenata, a po osnovu kojih se u tom periodu ne smiju prenositi prava. Period zadržavanja počinje prijenosom prava iz financijskih instrumenata. Prema zadržavanju naknada radnik je suglasan da se u slučajevima isplate varijabilne naknade u obliku financijskih instrumenata, prava iz tih instrumenata ne smiju prenijeti na nekog drugog tokom unaprijed ugovorenog perioda. Pri određivanju perioda zadržavanja Banka u obzir uzima sljedeće:

- i. dužina perioda procjene i perioda odgode,
- ii. utjecaj radnika na profil rizičnosti Banke,
- iii. preciznost prilagođavanja rizicima pri mjerenju uspješnosti i utvrđivanju naknada,
- iv. vrijeme potrebno da se određeni relevantni rizici materijaliziraju,
- v. druge elemente za koje se procijeni da su važni

3.4 Omjeri između fiksnih i varijabilnih naknada

Prilikom utvrđivanja fiksnog i varijabilnog dijela ukupnih naknada, obvezno se određuje primjeren odnos između fiksnog i varijabilnog dijela naknada, pri čemu fiksni dio ukupnih naknada mora imati dovoljno visok udio u ukupnim naknadama. Potrebno je odrediti primjerenu gornju granicu tog odnosa, iznad koje isplata varijabilnog dijela naknada nije dopuštena. Gornja granica tog odnosa predstavlja sumu svih varijabilnih dijelova naknada koji se mogu ukupno dodijeliti u sljedećem periodu procjene uspješnosti, uključujući iznos mogućeg bonusa za zadržavanje, podijeljeno sumom svih fiksnih naknada koje se trebaju dodijeliti u istom periodu procjene uspješnosti.

Naknade se strukturiraju na sljedeći način:

- fiksna naknada radnika kontrolnih funkcija, kao i člana Uprave koji je nadležan za oblast upravljanja rizicima (CRO) ne smije biti manja od dvije trećine ukupne naknade, a ukupna

godišnja naknada tog radnika ne smije biti manja od prosjeka naknada radnika koji obavljaju poslove usporedivog obujma, složenosti i odgovornosti,

- za ostale radnike odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih naknada se određuje na način da iznos varijabilnog dijela ne prelazi iznos fiksnog dijela ukupnih naknada.

Tablica 6: Tablični prikaz omjera između fiksnih i varijabilnih naknada po poslovnim područjima

Poslovno područje	Omjer između fiksnih i varijabilnih naknada
Uprava	1:1*, **
Korporativno bankarstvo	1:1
Maloprodaja	1:1
Kontrolne funkcije	1:0,66
Podrška bankarskom poslovanju	1:1
Ostale funkcije	1:1

* osim za člana Uprave za Upravljanje rizicima za kojeg je gornja granica varijabilnih naknada postavljena na visini jedne trećine ukupnih godišnjih primitaka radnika

** osim za člana Uprave za Upravljanje ljudskim resursom za koju se, unatoč tome što nije kontrolna funkcija, primjenjuje gornja granica varijabilnih nagrada 1:0,8, uslijed strože definiranih kriterija na razini UniCredit Grupe

3.5 Informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente naknada

Specifični pokazatelji utvrđeni su na razini Grupe, Divizije i UniCredit Bank d.d. kao Uvjeti za sudjelovanje, za mjerenje godišnje profitabilnosti, kapitalne pozicije i rezultate likvidnosti. Uvjeti za sudjelovanje su mehanizam koji odobrava mogućnost primjene odredbi o malusu (Nulti faktor i reducirani scenarij) temeljenog na razini ostvarenja pokazatelja određenih na razini Grupe/Divizije/Banke.

U cilju usklađenja s regulatornim zahtjevima, ako se ne zadovolje "Uvjeti za sudjelovanje" vezani za kapital, likvidnost ili profitabilnost na razini Grupe, nulti faktor ili reducirani scenarij primjenjivat će se na identificirane radnike Grupe i lokalno identificirane radnike. Konkretno, Bonus Pool za tekuću godinu bit će poništen ili smanjen, dok bi se odgode prijašnjih sustava mogle smanjiti s 50% na 100% njihove vrijednosti, na temelju konačnih stvarnih rezultata i procjena od strane Upravljanja rizicima na temelju pozicioniranja u odnosu na RAF. Odgođeni obroci iz Sustava nagrađivanja, podliježu pravilima Nultog faktora definiranim Politike.

3.6 Opis, kriteriji i obrazloženje varijabilnih naknada

Banka je dužna primijeniti specifične zahtjeve iz čl. 49. do 52. Odluke o sistemu internog upravljanja na identificirane radnike. Iznos varijabilne nagrade iznad EUR 50.000,00 ili 1/3 ukupnih godišnjih naknada predstavlja prag materijalnosti za primjenu specifičnih zahtjeva za isplatu varijabilne naknade i na isplatu dijela varijabilne naknade u financijskim instrumentima.

Dakle, ukoliko varijabilna naknada u bruto iznosu prelazi prag od EUR 50.000,00 ili 1/3 ukupnih godišnjih naknada, isplata dijela varijabilne naknade (minimalno 40%) se odgađa, a 50% varijabilne naknade treba biti isplaćeno u financijskim instrumentima. Pri tome se za identificirane radnike na razini Grupe dio varijabilne nagrade isplaćuje u financijskim instrumentima (dionicima UniCredit S.p.A.), dok se za lokalno identificirane radnike isplaćuje u financijskim instrumentima povezanim s dionicama UniCredit S.p.A.

3.7 Ukupne naknade prema značajnim područjima poslovanja

Tablica 7: Informacije o ukupnim naknadama isplaćenim u 2022. godini po području poslovanja

Područje poslovanja	Bruto naknade (‘000 KM)
Korporativno bankarstvo	6.354
Maloprodaja	20.757
Podrška bankarskom poslovanju	10.834
Upravljanje financijama	2.147
Upravljanje rizicima	3.599
Ostalo	7.134
Ukupno:	50.825

3.8 Naknade po kategorijama zaposlenika

Tablica 8: Informacije o ukupnim naknadama isplaćenim u 2022. godini po kategoriji radnika

Kategorija	Bruto naknade (‘000 KM)
VSS (uključujući DR i MR)	35.810
VŠS	4.732
SSS	10.212
Ostali zaposleni	72
Ukupno:	50.825

Tablica 9: Informacije o ukupnim naknadama isplaćenim u 2022. godini Upravi Banke, ostalim identificiranim radnicima i članovima Nadzornog odbora

Kategorija	Broj zaposlenika	Bruto naknade (‘000 KM)	Bruto fiksne naknade (‘000 KM)	Bruto varijabilne naknade (‘000 KM)
Uprava Banke	7	2.334	1.857	477
Ostali identificirani radnici	12	1.548	1.253	294
Nadzorni odbor	(2)	37*	37*	-
Ukupno:	21	3.918	3.147	771

*za članove Nadzornog odbora iznos naknade je prikazan u Neto iznosu

Tablica 10: Informacije o varijabilnim naknada isplaćenim u 2022. godini po vrstama

Kategorija	Bruto varijabilne naknade ('000 KM)	Novčana sredstva ('000 KM)	Dionice ('000 KM)	Instrumenti povezani s dionicama ('000 KM)
Uprava Banke	477	477	0	0
Ostali identificirani radnici	294	294	0	-
Nadzorni odbor	-	-	-	-
Ukupno:	771	771	0	0

Banka ne koristi niti su dodijeljene diskrecijske penzijske pogodnosti tijekom financijske godine.

3.9 Informacija o najvažnijim parametrima i argumentima za sustav varijabilnih dijelova naknada i drugih nenovčanih pogodnosti

Navedene informacije su prethodno detaljno opisane pod točkama 3.2 i 3.5.

Broj radnika čije ukupne naknade u 2022. godini iznose preko 100.000 BAM je 32.

4. Konsolidirani izvještaji

Banka ne izrađuje izvještaje na konsolidiranoj osnovi, obzirom da u svom portfelju nema podređenih društava. Banka izvještaj izrađuje na pojedinačnoj osnovi.

5. Podaci i informacije koje se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima banke

5.1 Kratak opis strategije i politika za svaki pojedinačni rizik

Osnovni ciljevi Banke pri preuzimanju i upravljanju rizicima kojima je ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju jeste pravovremena identifikacija, ocjena intenziteta i obuhvata, nadzor te kontrola i/ili sprječavanje onih rizika koji izravno ili neizravno narušavaju ili mogu narušiti sposobnost Banke u ostvarenju poslovne strategije i dugoročnih i kratkoročnih poslovnih ciljeva.

Uprava, uz podršku visokog rukovodstva odnosno rukovoditelja prve hijerarhijske razine, je odgovorna za razumijevanje prirode i razine rizika kojima je Banka izložena, te da osiguraju primjenu odgovarajućih procesa upravljanja rizicima kako bi se smanjili ili spriječili rizici, te da osiguraju da Banka drži adekvatnu vrijednost kapitala iznad regulatornog minimuma kako bi se mogli podnijeti takvi rizici.

Banka definira Sposobnost podnošenja rizika kao najveći ukupni nivo rizika i vrste rizika koje banka može preuzeti, uzimajući u obzir raspoloživi kapital, likvidnost, kvalitetu sistema upravljanja rizicima i sistema internih kontrola, te regulatorna ograničenja u pogledu preuzimanja rizika.

Banka definira limite izloženosti rizicima kao kvantitativna ograničenja i mjere za ovladavanje rizicima, preuzimanje rizika i njihove koncentracije po proizvodima, poslovima, poslovnim linijama, članicama bankarske grupe i drugim kriterijima upravljanja rizicima, koji banci omogućavaju alokaciju rizika po poslovnim linijama i vrstama rizika, uzimajući u obzir usvojenu sklonost ka preuzimanju rizika i sposobnost podnošenja rizika.

Banka kontinuirano provodi identifikaciju rizika kojima je izložena ili bi mogla biti izložena. Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena su svakako kreditni, tržišni i operativni rizici.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci. Osnovni standardi za upravljanje kreditnim rizikom su:

Kreditna strategija - zadatak joj je postaviti ciljeve i težnju Banke u smislu apetita za kreditnim rizikom i vezom sa profitabilnošću. Ključni princip je organski rast i zadržavanje vodeće pozicije na tržištu kroz profitabilnost prilagođenu za rizik i korištenje prilika za rast koje se ukažu u makroekonomskom kontekstu. Na nivou segmenata Banka usvaja specifične strategije, *Strategiju kreditnog rizika po granama privrede* i *Strategiju kreditnog rizika Maloprodaje*.

Politike i procedure su važan alat u uspostavljanju okvira za upravljanje kreditnim rizicima u Banci kako bi se: ojačala i održala visoka razina kulture upravljanja rizicima, doprinijelo smanjenju gubitaka i kreiranju dodatne vrijednosti i definirali jasni principi i procedure vezane za upravljanje rizicima.

Upravljanje portfeljem cilj mu je praćenje postojećeg rizičnog portfelja Banke i poduzimanje mjera kako bi se isti uskladio sa željenim profilom kroz razne mjere redistribucije pozicija u portfelju.

Odobrovanja kredita ima zadatak odobravanje ili zanaavljanje kredita klijentima uz minimiziranje vjerojatnosti da će klijent otići u status neizmirenja obaveza (procjena kvalitete klijenta), te maksimiziranje mogućnosti naplate u slučaju defaulta (osiguranje kvalitetnih kolaterala).

Monitoring kreditnih rizika i naplata potraživanja ima za cilj utjecati na smanjenje troška kreditnog rizika kroz pravovremeno prepoznavanje potencijalno rizičnih klijenata kroz sustav znakova ranog upozorenja i kroz revizorski pristup i definiranje monitoring aktivnosti, na razini klijenta za korporativne klijente i na portfolio principu za klijente maloprodaje te smanjenje delikventnog portfelja kroz definiranje različitih strategija uzimajući u obzir izvedivost, vjerojatnost uspjeha, potrebno vrijeme, te troškove za ostvarenje iste. Intenziviranje aktivnosti naplate ovisi o vrsti proizvoda i stupnju kašnjenju.

Restrukturiranje definira strategiju s ciljem povratka klijenta u standardno poslovanje i smanjenja troška kreditnog rizika za Banku u najkraćem mogućem roku.

Kroz aktivnosti modifikacije provode se ustupci prema klijentima koji se nalaze ili će se naći u finansijskim poteškoćama, a ustupci nisu potaknuti tržišnim ili sličnim razlozima, sve s ciljem minimiziranja gubitaka u kreditnoj izloženosti.

Interni akti iz područja upravljanja kreditnim rizikom reguliraju:

- opću kreditnu politiku;
- ovlaštenja u kreditnom poslovanju;
- pravila i postupke upravljanja kreditnim rizikom velike izloženosti;
- smjernice za upravljanje kreditnim rizikom za pojedinačne vrste dužnika (individualni klijenti, poduzetnici, klijenti korporativnog bankarstva i dr.);
- praćenje i upravljanje koncentracijskim rizikom;
- reguliranje dospelih potraživanja dužnika individualnih klijenata i pravnih osoba;
- upravljanje restrukturiranim izloženostima;
- evidentiranje povezanih osoba;
- procjena kreditnog rizika novih proizvoda;
- pravila prihvaćanja i vrednovanja instrumenata kreditne zaštite

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog promjene cijena na tržištu.

Tržišnim rizicima, u smislu Zakon o bankama Federacije Bosne i Hercegovine, te podzakonskim aktima koji pokrivaju područje upravljanja i kontrole tržišnim rizikom, smatraju se pozicijski rizik, valutni rizik i robni rizik, rizik kreditne marže, rizik vrednovanja i rizik ulaganja.

Upravljanje tržišnim rizikom je razvijeno u skladu sa propisanim regulatornim zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu i: FBA), te usklađeno sa pravilima i standardima upravljanja i kontrole rizika UniCredit Grupe.

Prilikom definiranja postupka upravljanja tržišnim rizicima Banka je obuhvatila:

- ciljeve i osnovne principe u preuzimanju i upravljanju tržišnim rizikom,
- apetit za rizike Banke,
- toleranciju Banke prema riziku u skladu sa strateškim poslovnim ciljevima Banke,
- interni kapital alocirani na tržišne rizike u odnosu na ukupne zahtjeve za internim kapitalom.

U procjeni tržišnih rizika Banka uzima u obzir:

- značajne promjene strategije tržišnih rizika Grupe, politika i veličine limita,
- potencijalni utjecaj ovih promjena na profil Banke i
- osnovne trendove na finansijskim tržištima i lokalnom tržištu.

Vrste tržišnog rizika relevantne za Banku su:

- pozicijski rizik
- valutni rizik

Pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene finansijskog instrumenta (rizik promjene kamatne marže odnosno cijena vrijednosnih papira) ili kod derivata, promjene cijene odnosno varijable.

Upravljanje, kvantificiranje i limitiranje rizika promjene kamatne marže odnosno cijene dužničkih vrijednosnih papira Banka provodi u skladu sa metodologijom UniCredit Grupe, mjereći utjecaj kretanja kamatne marže na promjenu vrijednosti portfolija vrijednosnih papira, ograničavajući ulaganje s obzirom na volumen i trajanje. Ulaganja u vrijednosne papire Banka alokira u odgovarajući portfelj.

Upravljanje tržišnim rizikom je sveobuhvatan proces, i detaljno je podržan nizom internih akata kako je navedeno detaljno u dokumentu Strategija tržišnih rizika i pripadajućem aneksu. Upravljanje tržišnim rizicima je također podržano i korištenjem raznih alata i mehanizama za kontroliranje tržišnog rizika.

Kamatni rizik

Kamatnim rizikom se smatra rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na financijski rezultat i kapital banke uslijed promjene kamatnih stopa. Kamatni rizik uključuje: rizik osnove (Basis risk), rizik opcije (Option risk), rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih stopa (Repricing risk), rizik krive prinosa (Yield curve risk). Unutar kamatnog rizika prepoznat je i rizik modela ponašanja (IRRBB Behavioural model risk).

U skladu sa navedenim kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na financijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjene kamatnih stopa.

Banka definira Strategiju upravljanja kamatnim rizikom u skladu sa FBA i primjenom metodologije i modela UniCredit Grupe. Glavni cilj Strategije upravljanja kamatnim rizikom je smanjenje štetnih utjecaj na neto kamatni prihod uslijed volatilnosti kamatnih stopa u višegodišnjem periodu.

Upravljanje kamatnim rizikom Banka provodi putem uspostavljenog sistema analize strukture bilanca Banke osjetljive na promjenljivost kamatnih stopa, kontrolu utvrđenih limita izloženosti kamatnom riziku i procjene utjecaj promjene kamatnih stopa na neto kamatne prihode i kapital Banke, uvažavajući valutnu i ročnu strukturu bilance.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka uslijed neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sustava, odnosno uslijed eksternih događaja. Definicija operativnog rizika uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik. Pravni rizik je rizik koji nastaje zbog mogućnosti da neispunjene ugovorne obveze Banke, pokrenuti sudski postupci protiv Banke, kao i donesene poslovne odluke Banke za koje se ustanovi da su neprovedive, negativno utječu na poslovanje ili financijski položaj Banke.

Banka je izložena operativnim rizicima u svim svojim aktivnostima, a kao posljedica te činjenice, upravljanje operativnim rizicima distribuirano je kroz cjelokupnu vertikalnu i horizontalnu hijerarhijsku strukturu Banke. Sustav upravljanja operativnim rizikom obuhvaća razne alate i mehanizme za izbjegavanje, kontroliranje i/ili prijenos operativnog rizika na treće osobe.

Polazna osnova sustava upravljanja operativnim rizicima je uređen set internih akata, počevši od *Politike upravljanja i kontrole operativnih rizika* Banke. Banka teži integriranom upravljanju operativnim rizicima, koje podrazumijeva da je stvarna izloženost riziku usklađena sa ukupnim apetitom za rizik Banke. Obzirom na dinamično i složeno okruženje u kojem Banka posluje, Banka razvija i strategije za specifična odnosno značajna područja upravljanja operativnim rizicima, te iste predstavljaju prirodni, detaljniji nastavak ukupne *Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima*. Najznačajnije takve strategije su:

- *Strategija upravljanja sustavom zaštite i*
- *Strategija informacijskog sustava Banke.*

Izradom i održavanjem takvih strategija potvrđuje se najviša razina kulture upravljanja operativnim rizicima u svim organizacijskim dijelovima Banke. Njima nije iscrpljena potreba i mogućnost Banke da i dalje razvija i propisuje i druge specifične strategije, politike i procedure upravljanja operativnim rizicima.

Postoji čitav niz drugih značajnih i manje značajnih rizika s kojima se Banka susreće, a među kojima su i:

Poslovni rizik

Poslovni rizik definira se kao negativna, neočekivana promjena u opsegu poslovanja i/ili profitnih marži banke koja može dovesti do značajnih gubitaka i na taj način umanjiti tržišnu vrijednost banke. Do poslovnog rizika, prije svega, može doći zbog značajnog pogoršanja tržišnog okruženja i promjena u

tržišnom takmičenju ili ponašanju potrošača na tržištu. Poslovni rizik je inherentan poslovanju Banke, te Banka kroz planove poslovanja svakodnevno upravlja u smjeru optimalnog odnosa prihoda i troškova Banke.

Poslovni rizik uključuje *rizik profitabilnosti* obzirom da u procjeni poslovnog rizika polaznu točku predstavljaju ključne komponente računa dobiti i gubitka (P&L) koje su ujedno i ključni pokretači poslovnog rizika.

Rizik profitabilnosti (rizik zarade) je rizik koji nastaje zbog neodgovarajućeg sistema i raspodjele zarade ili nemogućnosti banke da osigura odgovarajući, stabilni i održivi nivo profitabilnosti.

Rizik nekretnina

Rizik nekretnina definira se kao rizik gubitka koji proizlazi iz promjena tržišnih vrijednosti portfelja nekretnina u vlasništvu banke. Nekretnine koje služe kao kolateral ne ulaze u izračun rizika nekretnina. Banka u svom 100% vlasništvu, prema internoj procjeni, ima značajan broj te vrijednost nekretnina, koje su izložene fluktuacijama tržišnih cijena. Obzirom na navedeno Banka smatra da je značajno izložena riziku nekretnina.

Rizik modela

Rizik modela predstavlja rizik nastanka gubitka zbog donošenja poslovnih odluka i odluka u vezi sa upravljanjem rizicima koje bi se zasnivale na rezultatima internih modela, uključujući modele za utvrđivanje internih kapitalnih zahtjeva, cijena proizvoda, vrednovanje financijskih instrumenata i slično. Gubici bi mogli nastati zbog neadekvatnih polaznih postavki modela, grešaka u implementaciji modela ili nepravilne upotrebe modela. Dakle, predstavlja rizik od potencijalnih pogrešaka u modeliranju kao što su neprimjerena metodologija, neispravna implementacija modela, nedostajući parametri i nedostatak ulaznih podataka. Rizik modela predstavlja svojevrsni kapitalni buffer koji predstavlja kapital potreban da se apsorbira potencijalni rizik koji može nastati kao posljedica mogućih pogrešaka u modelu. Obzirom da Banka za izračune internih kapitalnih zahtjeva po pojedinačnim rizicima koristi modele razvijene od strane UniCredit Grupe Banka smatra da je izložena riziku modela te izdvaja interni kapital za navedeni rizik.

Interkoncentracijski rizik

Interkoncentracijski rizik je rizik materijalnih gubitaka zbog istodobne pojave neočekivanih gubitaka različitih vrsta rizika. Procjenjuje se putem modela agregacije rizika, koji ima za cilj procijeniti međurizičnu korelaciju/diverzifikaciju među mjerljivim vrstama rizika 2. stupa.

Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je rizik gubitka povjerenja u integritet Banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnoj praksi Banke, koje proizlazi iz aktivnosti Banke, poslovnih veza Banke sa pojedinačnim klijentima ili aktivnosti članova organa Banke, neovisno o tome postoji li osnova za takvo javno mišljenje.

Reputacijski rizik je efekat ostalih vrsta rizika, prije svega, kreditnog, tržišnog i operativnog rizika.

Banka zastupa konzervativnu strategiju upravljanja reputacijskim rizikom, te se pojedinačne odluke o reputacijskom riziku donose strukturirano. Pri tome, posebno pojačan fokus u smislu reputacijskog rizika Banka stavlja na određene grane djelatnosti kao što su nuklearna energija, industrija naoružanja, rudarska industrija, vodoprivreda/brane te termoelektrane. Banka će procijeniti reputacijski rizik u svezi sklapanja bilo koje vrste izravnog ili neizravnog poslovnog odnosa sa takvim industrijama, bez obzira na materijalnu vrijednost poslovnog odnosa. Pored navedenog standarda, Banka kontinuirano razvija i potiče sve organizacijske dijelove da utvrde dodatne standarde prevencije reputacijskog rizika. Banka procjenjuje reputacijski rizik i kod uvođenja novih i značajnih izmjena postojećih proizvoda i usluga.

Banka kroz proces zaprimanja i rješavanja prigovora i reklamacija proaktivno djeluje na uklanjanju uzroka istih, te tako pozitivno djeluje na očuvanje reputacije Banke.

Kriza je bilo koji događaj ili glasina koja na negativan način potencijalno može utjecati na reputaciju, imidž ili kredibilitet Banke. S obzirom da nije uvijek moguće predvidjeti i izbjeći krizu, ključno je znati se prema njoj učinkovito i profesionalno odnositi kad se pojavi. Sve aktivnosti u vezi s internom i eksternom kriznom komunikacijom u cilju zaštite njene reputacije, jasno su utvrđene te čine sastavni dio odnosa s javnošću Banke.

Rizik prekomjerne financijske poluge

Rizik prekomjerne financijske poluge je rizik koji proizlazi iz ranjivosti banke zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge koji može dovesti do neželjenih izmjena njenog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine, što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njene preostale imovine.

Okolišni, socijalni i upravljački rizik

Okolišni, socijalni i upravljački rizik predstavlja vjerojatnoću gubitaka ili dodatnih troškova ili gubitak planiranih prihoda ili gubitak reputacije financijske institucije radi negativnog financijskog utjecaja sadašnjih ili budućih faktora ESG-a na druge ugovorne strane i njihovu imovinu.

Općenito se uzima da klimatski i okolišni rizici obuhvaćaju dva glavna pokretača rizika:

Fizički rizik odnosi se na financijski utjecaj klimatskih promjena, uključujući češće ekstremne vremenske događaje i postupne promjene klime, kao i degradacije okoliša, poput zagađenja zraka, vode i tla, vodnog stresa, gubitka bioraznolikosti i deforestacije

Prijelazni rizik odnosi se na financijski gubitak Banke koji može proizlaziti, direktno ili indirektno, iz procesa prilagođavanja prema niskougličnom i ekološki održivije ekonomije. Do tog rizika može doći uslijed, primjerice, relativno naglog donošenja klimatskih i okolišnih politika, tehnološkog napretka ili promjena u raspoloženju i preferencijama na tržištu.

Rizik eksternalizacije

Rizik eksternalizacije je rizik koji nastaje kad banka ugovorno provjerava trećoj strani (pružateljima usluga) obavljanje aktivnosti koje bi inače sama obavila. U okviru upravljanja rizikom eksternalizacije Banka je definirala da se za svaku eksternaliziranu aktivnost provodi procjena rizika eksternalizacije na način da su definirane obaveze i odgovornosti organizacijskog dijela ili uposlenika koji sudjeluju u procesu eksternalizacije.

Makroekonomski rizik

Makroekonomski rizik definira se kao rizik koji proizlazi iz promjena u općim makroekonomskim uvjetima koji bi mogli utjecati na buduće kapitalne zahtjeve ili razinu raspoloživih financijskih sredstava.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti banke da podmiri svoje dospjele novčane obveze. Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva obezbjeđivanje optimalne likvidnosti i realizaciju racionalne profitabilnosti.

Ostali rizici

Strateški rizik, rizik mirovina, rizik transformacije, rizik modela cijena i rizik bankarstva u sjeni (eng. shadow banking), smatraju se rizicima koji nisu značajni, ali obzirom da su inherentni prirodi posla Banke, po potrebi Banka njima kvalitativno upravlja na primjeren način.

Strateški rizik definira se kao rizik gubitka do kojeg dolazi zbog nepostojanja dugoročne strategije razvoja Banke, donošenja pogrešnih poslovnih odluka, neprilagođenosti promjenama u ekonomskom okruženju i slično.

Rizik mirovina istovremeno je rizik neusklađenosti između imovine i obveza; rizik inflacije, rizik nesolventnosti/bankrot koji se odnosi na potencijalno povećanje kreditnog rizika

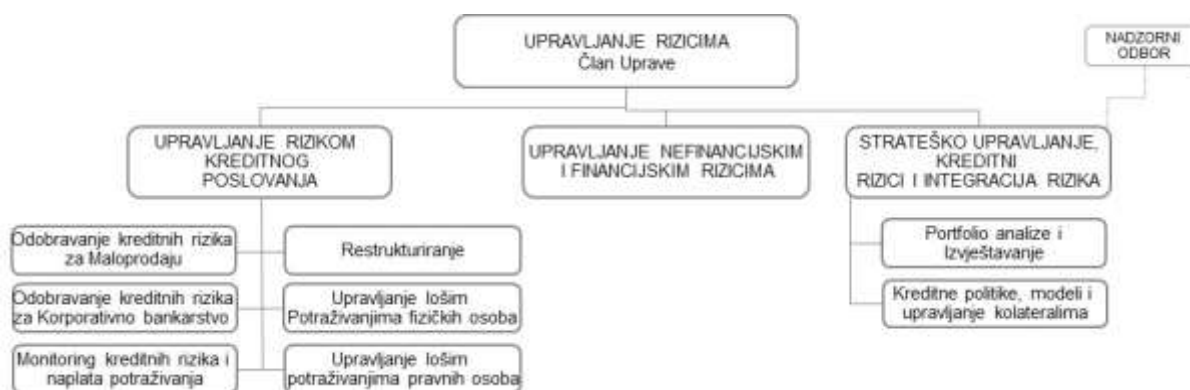
Transformacijski rizik se odnosi na potencijalno povećanje kreditnog i operativnog rizika koje proizlaze iz (1) značajna racionalizacija organizacije u smislu smanjenja broja zaposlenika npr. vezano za budžetiranje i višegodišnje planiranje i (2) veliki broj novih procesa ili modifikacija procesa

Rizik modela cijena je rizik nastanka gubitka zbog donošenja poslovnih odluka i odluka u vezi sa upravljanjem rizicima koje bi se zasnivale na rezultatima internih modela, za utvrđivanje cijena proizvoda

Rizik bankarstva u sjeni je rizik koji proizlazi iz nekonsolidiranih subjekata – koji nisu definirani kao bankarske institucije – koji obavljaju aktivnosti slične bankama (tj. transformacija dospijeća/likvidnosti, prijenos poluge i kreditnog rizika).

5.2 Struktura odnosno organizacija funkcije upravljanja rizicima

Organizacijska shema Upravljanja rizicima:

Za upravljanje rizicima u UniCredit Bank d.d. Mostar odgovorna je divizija Upravljanje rizicima. Odgovornost divizije uključuje poslove identifikacije, mjerenja, ocjene rizičnog profila Banke uzimajući u obzir sve značajne rizike, nadzor nad funkcioniranjem metoda i modela za upravljanje svim vrstama rizika, vrednovanje adekvatnosti i djelotvornosti unutarnjih kontrola u procesu upravljanja svim vrstama rizika.

Osnov efikasnog upravljanja rizicima je snažna, konzistentna kultura upravljanja rizicima, što rezultira opredjeljenjem Banke da proaktivno upravlja i kontrolira rizike, kroz različite oblike prevencije te mitigacije istih, kroz cjelokupnu organizacijsku strukturu Banke. To je sveobuhvatan proces koji obuhvata redovno i pravovremeno identificiranje, mjerenje/procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i kontrolu rizicima, uključujući izvještavanje o rizicima.

Banka svojim aktima propisuje procedure za navedene elemente procesa, u skladu sa regulatornim propisima, standardima, te internim pravilima i najboljom praksom struke

Uspostavom adekvatne organizacijske strukture unutar upravljanja rizicima u Banci osigurano je da sva načela u upravljanju rizicima budu zastupljena i pokrivena i kroz organizaciju strukturu Banke.

Opće značajke upravljanja rizicima u Banci:

- Snažna kultura i svijest o upravljanju rizicima neodvojivi su dio sustava upravljanja rizicima Banke, i predmet su kontinuiranog ulaganja i razvoja,
- Razborita strategija i snažan fokus na upravljanje kvalitetom aktive
- Banka upravlja rizicima na integriran i sveobuhvatan način, vertikalno i horizontalno, kroz sve razine upravljanja i kroz sve funkcije, korištenjem konzistentnih metodologija i terminologija,

- Banka kontinuirano identificira i nadzire rizike - odluke se donose informirano, one su eksplicitne i jasne.
- Banka upravlja rizicima uzimajući u obzir i buduća kretanja, pri čemu se, zajedno sa redovnim nadzorom postojećih rizika, identificiraju novi ili rastući rizici,
- Unaprjeđenje sustava upravljanja rizicima i sustava internih kontrola se obavlja kontinuirano, a posebno u slučaju relevantnih promjena u rizičnom profilu Banke i u okruženju.

5.3 Obuhvatnost i karakteristike sustava izvještavanja o rizicima, kao i načina mjerenja rizika

Banka je osigurala da su izvješća o rizicima kojima je izložena transparentna, sveobuhvatna, korisnog sadržaja, usporediva te pravovremena.

Uprava, Kreditni odbor, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za rizike i drugi odbori redovno se izvještavaju o svim rizicima u Banci.

Izveštaji o Upravljanju rizicima u sebi minimalno sadrže informacije o:

- Ključnim indikatorima u upravljanju kreditnim rizikom (volumen neprihodujućih kredita, pokrivenost rezervacijama prihodujućih kredita, pokrivenost ispravkama vrijednosti neprihodujućih kredita, dinamiku kretanja volumena i ispravki vrijednosti, naplati loših potraživanja)
- Ključnim indikatorima u upravljanju tržišnim i rizikom likvidnosti (NSFR, LCR, Credit-Basis-Point Value (CPV); Loss warning level (LWL)
- Ključnim indikatorima u upravljanju operativnim i reputacijskim rizicima (ELOR, gubitci po osnovu operativnih rizika i sl.)
- Volumenu i kretanju instrumenata osiguranja
- Riziku koncentracije
- Objedinjenom izvješću za ICAAP sa svim vrstama rizika

Ključni pokazatelji poslovanja, kao i kvantitativni podaci o upravljanju rizicima u poslovanju redovno se objavljuju kroz godišnje Izvješće Banke.

Banka primjenjuje model "3 razine rizika" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku financijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete financijskog instrumenta:

- a) nivo kreditnog rizika 1 – nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing),
- b) nivo kreditnog rizika 2 – povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming) i
- c) nivo kreditnog rizika 3 – izloženosti kod kojih je nastalo umanjeње vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

Financijski instrumenti u nivou kreditnog rizika 1. rezultiraju priznavanjem 12-og mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Financijski instrumenti u nivou kreditnog rizika 2. rezultiraju priznavanjem očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli životni vijek instrumenta. U nivou kreditnog rizika 3., očekivani kreditni gubitak za životni vijek će biti zabilježen.

5.4 Ocjena adekvatnosti uspostavljenog sustava upravljanja rizicima banke u odnosu na njen rizični profil, poslovnu politiku i strategiju

Imajući u vidu organizaciju u upravljanju rizicima, uspostavljen sustav internih kontrola i sustav izvještavanja vidljivo je da je sustav u upravljanju rizicima u UCB u proteklom periodu bio efikasan i razborit, te prilagođen profilu Banke. Ovakvu ocjenu temeljimo na sljedećim činjenicama:

- Banka ima uspostavljen adekvatnu organizacijsku strukturu u upravljanju rizicima
- Banka ima uspostavljen adekvatan sustav internih kontrola na sve tri razine
- Svi izvještaji prema upravljačkim strukturama, a koji uključuju Odbore unutar Banke, Kreditni odbor, Upravu, Nadzorni odbor su dostavljeni u definiranim rokovima. Sadržaj i struktura izvještaja osiguravali su sve potrebite informacije za donošenje upravljačkih odluka
- Svi izvještaji prema regulatoru, UC Grupi, te njoj nadležnim regulatorima, te eksternim revizorima dostavljeni su u definiranim rokovima
- Strategija rizika se redovno preispituju i primjenjuju u praksi upravljanja rizicima Banke, te s tim u svezi nisu zabilježena značajnija odstupanja od onih koje je Banka primarno sebi zadala kao cilj u 2022.godini
- U cilju umanjivanja kreditnog rizika odnosno udjela nekvalitetne aktive u bilanci Banka primjenjuje *Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa* izdanu od strane Agencije za bankarstvo FBiH.
- Zahvaljujući redovnom monitoringu, te pravovremeno odobrenim mjerama vezano za ublažavanje rizika izazvanog rastom referentnih kamatnih stopa, inflacijom i drugim poremećajima na tržištu Banka je zadržala dobre pokazatelje aktive i u 2022. Dobri pokazatelji aktive su i rezultat rada u prethodnim godinama kroz proces odobravanja i monitoring klijenata. Proaktivan pristup klasifikaciji klijenata i u kalkulaciji ispravki vrijednosti osigurao je Banci snažne temelje u borbi protiv negativnih posljedica na financijski sustav, korisnike financijskih usluga i gospodarstvo BiH uzrokovanih ratom u Ukrajini.
- Banka nije zabilježila probijanje limita definiranih zakonodavnim okvirom
- U procesu upravljanja rizicima nisu zabilježene značajnije preporuke od strane interne i eksterne revizije, te regulatora u dijelu upravljanja rizicima

5.5 Politike zaštite od rizika i politike (informacije o primijenjenim tehnikama smanjenja kreditnog rizika) smanjenja rizika, kao i načine koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u smanjenju rizika

Smanjenje kreditnog rizika je tehnika kojom se Banka koristi za smanjivanje kreditnog rizika povezanog s izloženosti ili izloženostima koje Banka ima, a koja obuhvaća materijalnu i nematerijalnu kreditnu zaštitu. Kolateral je sekundarni izvor naplate potraživanja koji predstavlja jedan od instrumenata smanjenja kreditnog rizika, čijim uzimanjem se nastoji umanjiti kreditni gubitak u slučaju nastanka statusa neispunjenja obaveza dužnika (u daljem tekstu default).

Kvaliteta klijenta temelji se na procjeni kreditne sposobnosti klijenta te kvalitete poslovnog odnosa s Bankom. Kolateral nikada nije zamjena za klijentov rejting. Ukoliko klijentov rejting ili kreditna sposobnost nisu adekvatni kredit ne može biti odobren. Instrumenti osiguranja služe da bi se Banka zaštitila u slučaju nastupanja događaja neizmirenja kredita kada je dužnik u nemogućnosti da izvrši plaćanje.

Nijedna izloženost na koju je primijenjena tehnika smanjenja kreditnog rizika ne smije dovesti do većeg iznosa izloženosti ponderiranog rizikom od identične izloženosti na koju nije primijenjena tehnika smanjenja kreditnog rizika. Internim Pravilnikom se definira lista kolaterala koje Banka primjenjuje u kreditno-garantnom poslovanju.

Sveobuhvatno upravljanje kolateralom obuhvata:

- dosljedne i koordinisane metode, instrumente i strategije neophodne sa globalnog bankarskog stanovišta;
- adekvatne procedure, sisteme i procese neophodne za svakodnevno upravljanje rizicima

Učinkovita implementacija tehnika smanjenja kreditnog rizika u poslovnim procesima Banke vodi optimizaciji korištenja kapitala.

Kolaterali se mogu generalno podijeliti na: materijalne kolaterale kao instrumente materijalne kreditne zaštite (eng. Funded credit protection) –tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti Banke proizlazi iz prava Banke da, u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obaveza druge ugovorne strane ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja povezanih s drugom ugovornom stranom, unovči ili prenese na sebe ili prisvoji ili zadrži određenu imovinu ili iznose, ili da smanji iznos izloženosti na iznos razlike između iznosa izloženosti i kreditne zaštite; lične kolaterale kao instrumente nematerijalne kreditne zaštite (eng. Unfunded credit protection) –tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti Banke proizlazi iz obaveze treće strane na plaćanje određenog iznosa u slučaju nastanka statusa neizmirenja obaveza dužnika ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja. U slučaju materijalnog kolaterala određena imovina (npr. pokretnina, nekretnina, depozit, i sl.) daje se Banci kao instrument osiguranja kredita i/ili drugih potraživanja Banke dok je u slučaju ličnog kolaterala i drugo lice, pored korisnika plasmana, odgovorno za pravovremenu i urednu otplatu kredita i/ili drugih plasmana

Temeljni preduvjet za prihvaćanje instrumenta osiguranja tražbina kao umanjitelja kapitalnog zahtjeva je priprema Ugovora o kreditu kojim je obuhvaćen instrument/instrumenti osiguranja tražbina, a koji je temeljen na pravnoj provedivosti. Taj Ugovor mora osigurati pravnu utemeljenost u relevantnom pravnom sustavu, kako bi bio obvezujući i provediv za obje stranke.

Postupke formalne i suštinske provjere i ocjene instrumenata osiguranja tražbina provode osobe nadležne za vođenje poslovnog odnosa s klijentom, odnosno u poslovanju s građanima, osobe koje provode postupak obrade zahtjeva, uz procjenu ovlaštenog procjenitelja koji je specijaliziran za suštinsku provjeru instrumenata osiguranja tražbina i uz saradnju sa Pravnim poslovima.

Pri provjeri i ocjeni instrumenta osiguranja tražbina naročito se vodi računa o: pravnoj sigurnosti i vlasništvu nad instrumentima osiguranja tražbina, postojanju tržišta instrumenta osiguranja tražbina npr. nekretnina, pokretnina, vrijednosnica, zaliha i dr., ročnosti instrumenata osiguranja tražbina i mogućnosti pravovremene naplate iz instrumenta osiguranja za cijelo vrijeme trajanja izloženosti, oscilacijama tržišne vrijednosti instrumenata osiguranja tražbina, bonitetu izdavatelja garancije odnosno vrijednosnog papira ili jamca, kvaliteti cediranih tražbina, kvaliteti i utrživosti zaliha, vijeku uporabe založene opreme, prijevoznih sredstava, posjedovanju kompletne dokumentacije o instrumentu osiguranja tražbina, te o eventualnom postojanju tereta trećih osoba na instrumentu osiguranja tražbina (npr. druga založna prava i druga ograničenja u namirenju Banke iz instrumenata osiguranja tražbina).

Da bi se nekretnina dana kao instrument osiguranja tražbina prihvatila kao umanjitelj kreditnog rizika potrebno je da su ispunjeni sljedeći uslovi:

- Vrijednost nekretnine materijalno ne smije ovisiti o kreditnoj sposobnosti dužnika;
- Rizik vezan uz dužnika materijalno ne smije ovisiti o toj nekretnini, već o sposobnosti dužnika da podmiruje obvezu iz drugih izvora sredstava. U procesu odobravanja kredita primarno se utvrđuje kreditna sposobnost klijenta, te novčani tok ostvaren od nekretnine ne smije biti faktor koji utječe na otplatu kredita.

Izračun materijalne vrijednosti je postupak kojim Banka korigira tržišnu vrijednost instrumenta korektivnim faktorima, nakon čega se ta vrijednost umanjuje za vrijednost svih prethodno upisanih tereta. Temeljni preduслови za materijalno vrednovanje nekretnine su:

- pravna sigurnost;
- nekretnina mora biti osigurana od općih rizika i polica osiguranja vinkulirana u korist Banke;
- redovan monitoring tržišne vrijednosti, za stambene nekretnine ne stariji od 3 godine, za poslovne i ostale nekretnine 1 godina, te za nekretnine založene za plasmane klijenata koji se nalaze u

portfelju nekvalitetnih/neprihodujućih izloženosti minimalno jednom godišnje (neovisno je li riječ o stambenim, poslovnim ili ostalim nekretninama), izuzev nekretnina založenih za plasmane klijenata koji su u cijelosti (100%) pokriveni rezervacijama.

5.6 Sažet opis povezanosti rizičnog profila banke sa njenom poslovnom strategijom, kao i sažeti prikaz ključnih pokazatelja poslovanja banke u vezi sa upravljanjem rizicima i njihovih vrijednosti, na osnovu kojih zainteresirani učesnici na finansijskom tržištu mogu ocijeniti upravljanje rizicima banke, kao i način na koji je tolerancija prema rizicima uključena u sistem upravljanja rizicima

Banka je organizaciju, a samim tim i sustav upravljanja rizicima, prilagodila svom modelu poslovanja. Na taj način djeluje u utvrđenom regulatornom okviru, te u okviru *Strategije preuzimanja i upravljanja rizicima*. Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima određuju se ciljevi i osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima u poslovanju Banke u cjelini, a radi osiguranja jednoobraznosti u upravljanju istima i usklađenosti rizičnog profila s poslovnim ciljevima.

Strategija je usko vezana s poslovnim planom odnosno poslovnom strategijom Banke, osiguravajući podršku trenutnim i budućim poslovnim ciljevima razvoja uz cjelovit i kvalitetan sustav upravljanja rizicima.

U skladu s utvrđenim značajnijim skupinama rizika kojima je Banka izložena ili će biti izložena, donose se politike i ostali akti koji detaljnije uređuju upravljanja rizicima.

Regulatorni okvir za izradu *Strategije* je Zakon o bankama Federacije Bosne i Hercegovine, te relevantni podzakonski akti koji pokrivaju područje upravljanja i kontrole rizika.

Strategijom preuzimanja i upravljanja rizicima se utvrđuje okvir jedinstvenog i dosljednog upravljanja rizicima u Banci. *Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima* potiče izradu i održavanje strategija pojedinačnih područja upravljanja i kontrole rizika, kao njenih komplementarnih dijelova

Osnovni ciljevi preuzimanja i upravljanja rizicima u Banci su:

- osigurati zaštitu vrijednosti kapitala Banke uspostavom okvira integriranog upravljanja rizicima za identifikaciju, prevenciju i/ili mitigaciju, praćenje, procjenu te izvještavanje o svim rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena,
- donositi odluke na svim razinama u Banci, putem jasne i čvrste osnove u obliku relevantnih, sveobuhvatnih, točnih i pravovremenih informacija,
- osigurati da je izloženost rizicima razmjerna mogućnostima upravljanja njima odnosno da su potencijalni gubici uvijek razmjerni kapitalnoj sposobnosti Banke da podnese gubitak,
- kontinuirano težiti jačanju sustava upravljanja rizicima, prilagođavajući ga i dosljedno primjenjujući s obzirom na veličinu i tržišni udio, te najbolje prakse struke u području upravljanja rizicima na razini koju od Banke očekuju regulator, UniCredit Grupa, radnici te tržišno okruženje.

Preuzimanje rizika je neodvojivi dio poslovanja Banke, te su stoga poslovna strategija i *Strategija preuzimanja i upravljanja rizicima* međusobno usklađene

Nadzorni odbor Banke, najmanje jednom godišnje, utvrđuje *Apetit* za rizik, a po potrebi i češće. *Apetit* za rizik se sastoji od:

- ključnih pokazatelja kapitala, profitabilnosti/rizika te likvidnosti, i/ili drugih pokazatelja, uključivo razine tolerancije u sklopu istih, i to u obliku maksimalno prihvatljive razine rizika (limit), razine upozorenja (trigger) koja ukazuje na povećan rizik od dostizanja limita te ciljane razine (target)
- Izjave *Apetita* za rizik, kojom *Nadzorni odbor* Banke, jasno i nedvojbeno utvrđuje okvir postupanja Banke u poslovanju i preuzimanju rizika.

Na taj način su trenutni i budući poslovni ciljevi razvoja podržani cjelovitim i kvalitetnim sustavom upravljanja rizicima.

Praćenje i izvještavanje o ostvarenju Apetita za rizik se prezentira nadležnim tijelima najmanje tromjesečno, čime se osigurava praćenje profila rizika i eskalacija procesa da bi se osigurala adekvatna reakcija kada su pragovi upozorenja blizu i/ili prekoračeni.

Ostvareni ključni pokazatelji po područjima poslovanja u 2022.godini su prikazani u tabeli:

Tablica 11: Prikaz ključnih pokazatelja poslovanja 31.12.2022.

		2022						
DIMENZIJA	KPI	OSTVARENJE Q4 2022	BUDGET 2022	CILJ 2022	OKIDAČ 2022	LIMIT 2022		
Regulatorni	Kapital	Adekvatnost redovnog osnovnog kapitala (%)	18.68%	15.47%	11.48%	10.38%		
Regulatorni		Adekvatnost osnovnog kapitala (%)	18.68%	15.47%	13.73%	12.63%		
Regulatorni		Adekvatnost ukupnog kapitala (%)	18.68%	20.06%	16.73%	15.63%		
Regulatorni		Financijska poluga (%)	9.2%	8.1%	7.6%	7.0%		
Menadžerski		Sposobnost preuzimanja rizika (%)	139%	nije predviđeno	130%	110%		
Regulatorni	Likvidnost i rizici kamatnih stopa	LCR - koeficijent pokriva likvidnosti (%)	221%	251%	135%-374%	115%		
Regulatorni		NSFR (%)	190.2%	185.5%	164%-208%	104.0%		
Menadžerski		Omjer strukturne likvidnosti >3 Yrs (%)	174.2%	nije predviđeno	nije predviđeno	100.0%	nije predviđeno	
Menadžerski		Omjer strukturne likvidnosti (%)	125%	108%	100%-134%	90%	86%	
Menadžerski		Funding Gap (€/bn)	1.044	0.791	0.791	0.000	-0.267	
Menadžerski		L/D (%)	63%	69%	69%	nije predviđeno	nije predviđeno	
Menadžerski		3-Month Gap (€/bn)	1.183	0.898	nije predviđeno	0.316	0.0	
Menadžerski		Neto Intragrupno financiranje (€/mlrd)	0.000	105.000	105.000	nije predviđeno	nije predviđeno	
Menadžerski		Osjetljivost neto kamatnog prihoda (%)	-2.3%	nije predviđeno	nije predviđeno	-11.0%	-15.0%	
Regulatorni		EV osjetljivost(%)	-4.7%	nije predviđeno	nije predviđeno	-12.3%	-15.0%	
Menadžerski		Kreditni rizik	EL Stock (%)	0.69%	0.94%	0.94%	1.27%	1.55%
Menadžerski			EL New Business (%)	0.76%	0.85%	0.85%	1.18%	1.46%
Menadžerski			NPE (%)	3.1%	6.0%	6.0%	7.0%	7.4%
Menadžerski	Trošak rizika (bps)		37	38	38	84	116	
Menadžerski	Rizik & Povrat	ROAC (%)	24.6%	20,0% Q1; 19,1% Q2; 19,8% Q3; 19,8% Q4	20,0% Q1; 19,1% Q2; 19,8% Q3; 19,8% Q4	nije predviđeno	nije predviđeno	
Menadžerski		ROAC Underlying (%)	24.6%	20,0% Q1; 19,1% Q2; 19,8% Q3; 19,8% Q4	20,0% Q1; 19,1% Q2; 19,8% Q3; 19,8% Q4	11,3% Q1; 10,8% Q2; 11,1% Q3; 11,2% Q4	2.5%	
Menadžerski	Tržišni rizik i rizici izloženosti državi	Max RWA Tržišnog rizika (%)	0.5%	nije predviđeno	4.5%	6.5%	8.0%	
Menadžerski		Ukupna državna izloženost (€/bn)	0.39	nije predviđeno	0.51	0.55	nije predviđeno	
Menadžerski	Nefinancijski rizici	ELOR (%)	0.66%	nije predviđeno	nije predviđeno	3.30%	7.40%	
Menadžerski		Zastarjele softverske komponente (%)	0.33%	nije predviđeno	nije predviđeno	4.00%	6.00%	
Menadžerski		# ICT značajni incidenti	1	nije predviđeno	nije predviđeno	8	14	
Menadžerski		# Dospjele kritične ranjivosti na aplikacijama/infrastrukturi	3	nije predviđeno	nije predviđeno	15	20	
Menadžerski		% računala koji nisu u skladu sa sigurnosnim zahtjevima	No breach	nije predviđeno	nije predviđeno	Temeljeno na sub-indikatorima: 1) % računala koja nisu zaštićena anti-malware zaštitom (okidač 2.00%, limit 4.00%), 2) % računala koji nemaju usgrađenu DLP zaštitu (okidač 2.00%, limit 4.00%) Ako jedan od sub-indikatora premaši okidač, onda meta-indikator premaši okidač. Ako jedan od sub-indikatora premaši limit, onda meta-indikator premaši limit.		
Menadžerski		# kritični dospjeli ugovori s visokim rizikom	0	nije predviđeno	nije predviđeno	0	nije predviđeno	
Menadžerski		# Eksternalizacije i treće strane s cyber rizikom procijenjenim kao visokim	0	nije predviđeno	nije predviđeno	0	nije predviđeno	
Menadžerski		# transakcije (jamstva, akreditiv, krediti povezane sa sankcioniranim zemljama / ukupno # kupaca (%)	0.0000%	nije predviđeno	0.0075%	0.0104%	0.0152%	
Menadžerski		# plaćanja blokirana od strane trećih lica	0	nije predviđeno	nije predviđeno	0	nije predviđeno	
Menadžerski		# upozorenja u zaostatku / ukupno # generiranih upozorenja (%)	0.00%	nije predviđeno	0.15%	2.31%	5.31%	
Menadžerski	Broj klijenata s dospjelim KYC / ukupno # klijenata (%)	0.015%	nije predviđeno	0.375%	0.500%	1.500%		
Menadžerski	Bankarstvo u sjeni	SBE / prihvatljivi kapital (%)	0%	nije predviđeno	nije predviđeno	10%	12%	

5.7 Opis načina na koji se osigurava izvještavanje nadzornog odbora i uprave banke o rizicima, posebno učestalost, područje, te način uključenja nadzornog odbora i uprave banke u određivanje sadržaja izvještavanja

Banka je uspostavila takav sustav redovnog praćenja i izvještavanja o izloženosti rizicima na način da na svim razinama u Banci omogući pravodobne, točne i dovoljno detaljne informacije koje su potrebne za donošenje poslovnih odluka, odnosno sigurno i stabilno poslovanje Banke. Banka osigurava da su izvješća o rizicima kojima je izložena transparentna, sveobuhvatna, korisnog sadržaja, usporediva te pravovremena.

Nadležna tijela na vlastiti zahtjev i/ili na inicijativu nadležnih organizacijskih dijelova, po potrebi, zahtijevaju i razmatraju i izvješća koja nisu redovna, a u svrhu što efikasnijeg upravljanja rizicima Banke.

Dinamika izvještavanja je unaprijed definirana i ovisno o prirodi izvještaja izvještavanje može biti uspostavljeno dnevno, tjedno, mjesečno ili kvartalno. Iz područja Upravljanja rizicima iz čitavog niza izvještaja po vrstama rizika izdvajaju se slijedeća izvješća

Za Kreditni rizik:

Nadzorni odbor

Kvartalno: Ključni pokazatelji iz domene kreditnog rizika

Kreditni odbor

Kvartalno: Izvještaj o kvaliteti portfelja

Mjesečno: Izvještaj o uklapanju Banke u limite

Uprava

Mjesečno: Izvještaj o ključnim pokazateljima o upravljanju kreditnim rizicima

Za Operativni i reputacijski rizik:

Nadzorni odbor

Kvartalno: Ključni pokazatelji aktivnosti

Polugodišnje: OpRisk izvješće

Godišnje: Annex UC Mostar- strategije

Uprava:

Kvartalno: Izvještaj za Odbor za nefinansijske rizike, Izvještaj o Reputacijskom riziku; Izvješće o izloženosti operativnom riziku; Status izloženosti Banke najvećim operativnim rizicima;

Godišnje: Rezultati procesa Analize Scenarija za Odbor za nefinansijske rizike

Za Tržišni, kamatni i rizik likvidnosti:

Nadzorni odbor

Kvartalno: Izvještaj za NO; Pregled metrika prema stupnju važnosti ograničenja

Uprava:

Mjesečno: Izvještaj za Odbor za financijske rizike

Sedmično: Izvještaj o pokazateljima likvidnosti u Planu oporavka

Upravljanje rizicima prema Upravi, Odboru za rizike, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru podnosi izvještaj o Upravljanju rizicima sa svim ključnim pokazateljima i aktivnostima iz oblasti upravljanja rizicima.

Na kvartalnoj razini Kontrolna funkcija upravljanja rizicima utjelovljena kroz sektor Strateško upravljanje, kreditni rizici i integracija rizika dostavlja prema Upravi, Odboru za rizike, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Izvještaj o radu kontrolne funkcije.

U skladu sa regulatornim obvezama Nadzorni odbor, na prijedlog Uprave, i preporuku Odbora za rizike, razmatra i usvaja Izvješće o primjeni ICAAP-a i ILAAP-a te Plan oporavka Banke te ih dostavlja u FBA u skladu sa regulatorno utvrđenim načinom i rokovima.

5.8 Opći okvir sistema internih kontrola i način organizacije kontrolnih funkcija, uključujući i rukovodioce istih

Sustav upravljanja i kontrole rizicima Banke sastoji se od tri razine, i proteže se kroz cijelu organizacijsku strukturu:

- **Linijska/primarna kontrola** – aktivnosti se provode od strane pojedinačnih organizacijskih dijelova i mogu biti automatizirane ili adresirane kroz adekvatne operativne protokole, na primjer hijerarhijske kontrole. Svaka organizacijska jedinica djeluje u skladu sa politikama rizika te svojim nadležnostima. Organizacijske jedinice su odgovorne imati takve vještine, procedure rada, sustave i kontrole koji kontinuirano osiguravaju usklađenost sa politikama rizika i nadležnostima pri provedbi adekvatnog upravljanja rizicima. Rukovodstvo tih organizacijskih jedinica je “vlasnik” rizika i izravno upravlja njime. Ono je odgovorno za poduzimanje korektivnih mjera za otklanjanje nedostataka u funkcioniranju procesa i kontrola, te za uspostavljanje efektivnog sustava internih kontrola i funkcioniranje uspostavljenih postupaka za kontrolu rizika na dnevnoj osnovi. Internim aktom “Pravilnik o organizaciji UniCredit Bank d.d.” i „Odlukom o klasifikaciji zanimanja“ utvrđene su nedvojbene i jasne odgovornosti koje su dodijeljene pojedinim organizacijskim jedinicama u području sustava upravljanja rizicima i internih kontrola Banke. Svaki radnik Banke upoznat je sa svojim ulogama i odgovornostima u upravljanju rizicima, te Banka svakom radniku pruža treninge i mogućnost učenja na radnom mjestu čime se osigurava da radnici imaju potrebne kvalifikacije za upravljanje rizicima u okviru definiranih radnih mjesta.
- **Druga razina kontrole** – aktivnosti se provode od strane kontrolnih funkcija koje su neovisne o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje odnosno koje ove funkcije prate, kontroliraju i ocjenjuju. Kontrolne funkcije druge razine su kontrolna funkcija Upravljanja rizicima i kontrolna funkcija Praćenja usklađenosti. Kontrolna funkcija Upravljanja rizicima olakšava i nadzire implementaciju i efektivnost prakse upravljanja rizikom koju sprovodi operativno rukovodstvo i koja pomaže “vlasnicima” rizika da adekvatno provode svoje uloge u sustavu upravljanja i kontrole rizika. Kontrolna funkcija Praćenja usklađenosti vrši nadzor nad specifičnim rizicima neusklađenosti sa zakonom i pozitivnim propisima. Druga razina upravljanja i kontrole uspostavljena je kako bi se osiguralo da je linijska/primarna razina adekvatno osmišljena, implementirana i da funkcionira na očekivani način.
- **Treća razina kontrole** – aktivnosti se provode od strane Interne revizije, koja ima ulogu kontrolne funkcije. Interna revizija osigurava neovisnu ocjenu efektivnosti procesa upravljanja, upravljanja rizicima i internih kontrola, uključujući i način na koji linijska/primarna te druga razina ostvaruju ciljeve upravljanja rizicima i funkcioniranja internih kontrola. Kako bi se osigurala neovisna procjena funkcioniranja sustava za upravljanje rizicima, Interna revizija nije i ne smije biti izravno uključena u kreiranje i razvoj istog.

Pravilnikom o organizaciji, Odlukom o sistematizaciji zanimanja u organizacijskim jedinicama, Odlukom o klasifikaciji zanimanja u Banci, te ostalim aktima Banke, detaljnije su definirane obveze i odgovornosti pojedinačnih organizacijskih dijelova, kontrolnih funkcija, rukovoditelja kao i svih radnika Banke.

6. Podaci i informacije koje se odnose na regulatorni kapital

6.1 Regulatorni kapital

U skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim aktima, UniCredit Bank d.d. (u daljem tekstu: Banka) prati i na tromjesečnoj osnovi izvještava Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FBA) o kapitalu, ponderiranoj rizičnoj aktivi, te stopi adekvatnosti kapitala.

Tijekom 2022. godine Banka je pratila i izvještavala adekvatnost kapitala prema Basel III metodologiji.

Banka kroz svoje upravljačko izvještavanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Banka je tijekom 2022. godine udovoljila svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital te je u skladu s FBA regulativom na dan 31. prosinca 2022. godine ostvarila stopu adekvatnosti kapitala 18,70%.

Regulatorni kapital Banke sastoji se od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, premije dionica, ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Tablica 12: Regulatorni kapital UniCredit Bank d.d. na dan 31.12.2022.

u '000 KM

REGULATORNI KAPITAL		
Red.br.	Kapital	Iznos
1	REGULATORNI KAPITAL	629 969
1.1	OSNOVNI KAPITAL	629 785
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	629 785
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	167 365
	<i>Plaćeni instrumenti kapitala</i>	119 011
	<i>Premija na dionice</i>	48 354
	(-) Vlastiti instrumenti redovnog osnovnog kapitala	-
1.1.1.3	Priznata dobit ili gubitak	-
	Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	112 524
	(-) Dio dobiti tekuće godine ostvarene tokom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine koji nije priznat	- 112 524
	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	- 35 560
1.1.1.4	Ostale rezerve	523 685
1.1.1.5	(-) Ostala nematerijalna imovina	- 21 399
	(-) Bruto iznos ostale nematerijalne imovine (ostala nematerijalna imovina prije odbitaka odgođenih poreznih obaveza)	- 21 399
1.1.1.6	(-) Odgođena porezna imovina koja zavisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjenih za povezane poreske obveze	- 4 306
1.1.1.7	(-) Odbici od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju dodatni osnovni kapital	-
	(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora ako banka ima značajno ulaganje	-
1.1.2	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
1.1.2.2	(-) Odbici od stavki dopunskog kapitala koji premašuju dopunski kapital	-
1.1.2.3	Odbitak od stavki dodatnog osnovnog kapitala koji premašuje dodatni osnovni kapital (odbijen u redovnom osnovnom kapitalu)	-
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	184
1.2.1	Instrumenti kapitala i subordinirani dugovi koji se priznaju kao dopunski kapital	184
1.2.2	Odbitak od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital (odbijen u dodatnom osnovnom kapitalu)	-
1.2.3	Elementi ili odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-

Tablica 13: Obrazac glavnih karakteristika instrumenata kapitala

OBRAZAC GLAVNIH KARAKTERISTIKA INSTRUMENTA KAPITALA		
1	Emitent	UniCredit Bank d.d.
1.1	Jedinstvena oznaka	Redovne dionice ISIN: BAZGBMR00002 Prioritetne dionice ISIN: BAZGBMR00006
Tretman u skladu s regulatornim okvirom		
2	Priznat na pojedinačnoj / konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj
3	Vrsta instrumenta	Redovne Prioritetne
4	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u tisućama KM, sa starijem na dan posljednjeg izvještavanja	167.365 redovnih 184 prioriternih
5	Nominalni iznos instrumenta	1
5.1.	Emisiona cijena	NP
5.2.	Otkupna cijena	NP
6	Računovodstvena klasifikacija	dionički kapital
7	Datum izdavanja instrumenta	Bilo je više emisija dionica, a zadnje emisije su bile 14.09.2001. i 31.10.2003.
8	Instrument sa datumom dospijeća ili instrument bez datuma dospijeća	bez datuma dospijeća
8.1.	Inicijalni datum dospijeća	NP
9	Opcija kupovine od strane emitenta uz prethodno odobrenje nadležnog tijela	NP
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uvjetni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost	NP
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo)	NP
Kuponi/dividende		
10	Fiksna ili promjenjiva dividenda/kupon	promjenjiva
11	Kuponska stopa ili povezani indeksi	NP
12	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	NP
Kuponi/dividende		
13.1.	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili bez diskrecijskog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	puno diskrecijsko pravo
13.2.	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	puno diskrecijsko pravo
14	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih poticaja za otkup	ne
15	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Redovne dionice - nekumulativne Prioritetne dionice - kumulativne
16	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	nekonvertibilan
17	Ako je konvertibilan, uvjeti pod kojima može doći do konverzije	NP
18	Ako je konvertibilan djelomično ili u potpunosti	NP
19	Ako se može konvertirati, stopa konverzije	NP
20	Ako je konvertibilna, obvezna ili dobrovoljna konverzija	NP
21	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertira	NP
22	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertira	NP
23	Mogućnost smanjenja vrijednosti	DA
24	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uvjeti pod kojima može doći do smanjenja vrijednosti	U skladu s lokalnom regulativom
25	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelomično ili u cijelosti	Djelomično / u cijelosti
26	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	Trajno / Privremeno
27	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti	U skladu s lokanom regulativom
28	Vrsta instrumenta koju će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta	Navedeni instrument se isplaćuje posljednji
29	Neusklađene karakteristike konvertiranih instrumenata	NE
30	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike	NP

6.2 Opis ograničenja koja se primjenjuju pri izračunavanju regulatornog (priznatog) kapitala u skladu sa odredbama Odluke o izračunavanju kapitala banke, instrumenata kapitala, regulatornih usklađivanja i prilagođavanja na koje se ograničenja odnose

Regulatorni kapital banke umanjen je za iznos nematerijalne imovine, za iznos odgođene porezne obaveze i za iznos ulaganja u subjekte finansijskog sektora u kojima banka ima značajno ulaganje.

U iznos nematerijalne imovine Banka je prikazala ulaganje u software i licence.

Iznos odgođene porezne imovine koja ovisi o budućoj profitabilnosti, Banka je prikazala odgođeni porez na revalorizaciju vrijednosnih papira.

U Dopunski kapital Banke uključen je iznos prioriternih dionica Banke 184 tis KM

Regulatorni kapital umanjen je za slijedeće stavke:

- bruto izloženost ostale nematerijalne imovine 21.399 tis KM;
- odgođena porezna imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika 4.306 tis. KM.

7. Podaci i informacije koje se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost kapitala

Banka izračunava adekvatnost kapitala i izloženosti riziku u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala Banke, koristeći pritom:

- standardizirani pristup ("STA") za kreditni rizik,
- standardizirani pristup za tržišni rizik te
- standardizirani pristup za operativni rizik

Adekvatnost kapitala je odnos između regulatornog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti sljedećim vrstama rizika:

- kreditni rizik, kreditni rizik izloženosti financijskih derivata te slobodne isporuke,
- pozicijski, valutni i robni rizik,
- operativni rizik i rizik povezan sa velikim izloženostima koje proizlaze iz stavki u knjizi trgovanja.

Tablica 14: Iznosi kapitalnih zahtjeva i stope kapitala

Adekvatnost kapitala			
Br.	Stavka	Iznos izloženosti	Kapitalni zahtjev
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	93 670	11 240
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	44 202	5 304
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	10 629	1 275
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	87 640	10 517
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	733 952	88 074
8.	Izloženosti prema stanovništvu	1 266 104	151 932
9.	Izloženosti osigurane nekretninama	716 811	86 017
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	10 700	1 284
11.	Visokorizične izloženosti	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili dionica u investicijskim fondovima	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32	4
16.	Ostale izloženosti	84 596	10 151
17.	Ukupni kapitalni zahtjev za kreditni rizik		365 800
18.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/isporuke		-
19.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike		-
19.1.	Kapitalni zahtjevi za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata		-
19.2.	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima		-
19.3.	Kapitalni zahtjevi za devizni rizik		2 187
19.4.	Kapitalni zahtjevi za robni rizik		-
20.	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik		36 085
21.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	18.70%	
22.	Stopa osnovnog kapitala	18.70%	
23.	Stopa regulatornog kapitala	18.71%	

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%,
- stopa osnovnog kapitala 9%,
- stopa regulatornog kapitala 12%.

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Pored navedenih propisanih stopa, predviđeni su (još nisu propisani) zahtjevi za ostale zaštitne slojeve kapitala odnosno za kombinirani zaštitni sloj koji predstavlja minimalni redovni osnovi kapital, uvećan za zaštitni sloj za očuvanje kapitala i uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, ovisno od toga što je primjenjivo, i to:

- prociklični zaštitni sloj specifičan za banku,
- zaštitni sloj za sistemski važnu banku (propisan u rasponu od 0% do 2% i bit će propisan pojedinačno za svaku banku nakon što FBA rangira banke prema sistemskom značaju) i
- zaštitni sloj za sistemski rizik.

7.1 Informacije o kreditnom riziku

7.1.1 Primijenjena definicija izloženosti u statusu neizmirenja obaveza

Klijent je u statusu neispunjavanja obaveza (defaultu) ukoliko isti kasni sa plaćanjem materijalno značajnog iznosa više od 90 uzastopnih kalendarskih dana prema brojaču ili kada je vjerojatno da neće platiti jednu od svojih obaveza u cijelosti (UTP događaj).

Banka je implementirala brojač dana kašnjenja koji u obzir uzima prag materijalne značajnosti. Pod materijalnom značajnom obavezom se podrazumijeva kada su dospjela potraživanja banke od dužnika pravne osobe veća od 1000 KM i 1% bilančne izloženosti dužnika i fizičke osobe veća od 1% bilančne izloženosti dužnika i 200 KM.

Razdoblje oporavka je definirano kao indikator dužnikove sposobnosti i spremnosti da ispunji ugovorene uvjete oporavka.

Ovo razdoblje također ima za cilj prevenciju ponavljanja neispunjenja obaveze od strane dužnika nedugo nakon uplate/sporazuma/stupanja na snagu odgoda.

Razdoblje oporavka (reaginga) od 3 mjeseca podrazumijeva da se u tom razdoblju ne smije dogoditi neki novi događaj statusa neispunjavanja obaveza te iznos dospjelih potraživanja ne smije preći definirani prag materijalne značajnosti.

U slučaju Forbearancea ovo razdoblje traje minimalno 12 mjeseci.

7.1.2 Opis pristupa i metoda za utvrđivanje očekivanih kreditnih gubitaka za kreditni rizik

Banka primjenjuje model "3 razine rizika" koji je baziran na promjenama u kreditnom riziku financijskog instrumenta u usporedbi s kreditnim rizikom pri inicijalnom priznavanju što za cilj ima reflektirati pogoršanje kreditne kvalitete financijskog instrumenta:

- a) nivo kreditnog rizika 1 – nizak nivo kreditnog rizika (engl. performing),
- b) nivo kreditnog rizika 2 – povećan nivo kreditnog rizika (engl. underperforming) i
- c) nivo kreditnog rizika 3 – izloženosti kod kojih je nastalo umanjjenje vrijednosti, odnosno izloženosti u statusu neizmirenja obaveza (engl. non-performing).

Financijski instrumenti u nivou kreditnog rizika 1. rezultiraju priznavanjem 12-og mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Financijski instrumenti u nivou kreditnog rizika 2. rezultiraju priznavanjem očekivanih kreditnih gubitaka za cijeli životni vijek instrumenta. U nivou kreditnog rizika 3., očekivani kreditni gubitak za životni vijek će biti zabilježen.

Proces procjene PD-a

Vjerojatnost defaulta (PD) je procjena vjerojatnosti neplaćanja, tj. prelaska klijenta u status neispunjavanja obaveza. Isti daje procjenu vjerojatnosti da klijent neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obaveze tijekom određenog vremenskog razdoblja.

Vjerojatnosti neplaćanja (PD) odražavaju 12-mjesečnu vjerojatnost neispunjavanja obaveza na temelju dugoročnih prosjeka jednogodišnjih stopa neispunjavanja obaveza.

Postoje dva pristupa određivanja PD-a za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti.

Za portfelj niskog rizika (Sovereign, Banke) primjenjuju se Grupni ratinzi tj. dodjeljuju se PD-evi na osnovu GWR alata, a za ostali dio portfelja koriste se interni podaci Banke tj. PD-evi koji su kreirani na temelju povijesnih podataka o default rate-u pojedinih košarica izloženosti formiranih na osnovu dana kašnjenja i vrste proizvoda.

Za potrebe agregiranog izvješćivanja izvršeno je mapiranje na izvještajne kategorije low, medium, high, default) na temelju prosječnih realiziranih stopa defaulta na osnovu kojih se izvode PiT (Point in time) prilagodbe u svrhu izračuna MSFI 9 umanjenja vrijednosti.

EAD

EAD (Exposure at Default) predstavlja mjeru eksponiranosti u vrijeme nastanka događaja defaulta. Vijek trajanja EAD-a dobiven je uzimajući u obzir očekivane promjene u budućim razdobljima, temeljem plana otplate.

LGD

LGD (gubitak zbog neispunjavanja obveza) predstavlja postotak procijenjenog gubitka, a time i očekivanu stopu povrata, na datum nastanka događaja statusa neispunjavanja obveza.

Za procjenu LGD-a Banka i Grupa segmentiraju svoj korporativni i maloprodajni portfelj u homogene portfelje na temelju ključnih značajki koje su relevantne za procjenu budućih novčanih tijekova. Primijenjeni podaci temelje se na povijesno prikupljenim podacima o gubicima i uključuju širi skup karakteristika transakcija (npr. vrsta proizvoda).

LGD se računa na temelju cure rate te diskontiranim vrijednostima kolaterala nakon primjene haircutova, i efficiency faktora (kalkuliranih na osnovu povijesnih informacija o naplatama iz kolaterala).

Na parametre PD i LGD se primjenjuju prilagodbe u skladu sa zahtjevima MSFI 9:

- Uvođenje PIT prilagodbe umjesto TTC
- Uključivanje FLI informacija
- Proširenje parametara kreditnog rizika u višegodišnjoj perspektivi

Grupiranje financijske imovine mjerene na kolektivnom i individualnom pristupu

Ovisno o visini izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba, klijenti se dodjeljuju jednom od sljedećih portfelja:

- Pojedinačno značajna izloženost - za izloženosti iznad 150.000 KM;
- Portfelj malih izloženosti - za izloženosti ispod 150.000 KM

Očekivani kreditni gubici izloženosti u statusu neispunjavanja obveza izračunavaju se pojedinačno za "pojedinačno značajne izloženosti" u statusu neispunjavanja obveza.

Obračun umanjenja vrijednosti za izloženosti nivo rizika 3. koje nisu pojedinačno značajne temelji se na procjeni portfelja, izgradnjom homogenih skupina klijenata / transakcija sa sličnim karakteristikama rizika uzimajući u obzir vrijeme neispunjavanja obveza i sukladno razvijenim LGD modelima.

Za sve prihodujuće izloženosti Banka izračunava očekivani kreditni gubitak na kolektivnoj osnovi.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Načelo modela očekivanog kreditnog gubitka prema MSFI 9 je odražavanje općeg obrasca promjene kreditne kvalitete financijskih instrumenata od početka, radi blagovremenog priznavanja očekivanih kreditnih gubitaka. Iznos priznatog ECL-a zavisi od stupnja pogoršanja kredita od početnog priznavanja. Standard uvodi dvije mjere za mjerenje ECL-a (12-mjesečni i ECL životni vijek).

Smjernice MSFI 9 su prilično opsežne u pogledu načela kada je riječ o ocjeni značajnog povećanja kreditnog rizika (SICR).

Četiri grupe SICR kriterija su definirane:

- Kvantitativni kriteriji (povezani sa promjenama PD-a),
- Kvalitativni kriteriji,
- Back-stops,
- Manual overrides.

Kvantitativni pristup za određivanje SICR-a zasniva se na kvantilnom regresijskom modelu, koji se primjenjuje za rejtirani portfelj.

Kvalitativni kriteriji dopunjuju kvantitativni pristup i uzet će se u obzir ako osnovni kriteriji:

- nisu uključeni u rating sistem, i
- značajni su.

Pod back-stops slijedeći kriteriji se podrazumijevaju:

- 30 dana kašnjenja,
- Forbearance

Manual overrides se definiraju kao četvrta i posljednja komponenta logike transfera. Manual override proces je neobvezna komponenta nekvantitativnog dijela logike transfera i može biti potrebna za prevazilaženje mogućih izuzetaka zbog specifičnih faktora, kada svi drugi trigeri transfera ne uspiju da uhvate posebne događaje značajnog pogoršanja kredita.

Banka koristi kvalitativne kriterije, back stops i manual overrides.

SICR katalog Banke :

- Dani kašnjenja
- Forborne klasifikacija
- Restrukturirana klasifikacija
- Watch lista
- Status neispunjavanja obveza tijekom zadnjih 6 mjeseci
- Non investment grade za vrijednosne papire
- Manual override.

Regulatorna rezerviranja izračunata u skladu s propisima FBA

S početkom 2020. Banka postupa u skladu s novom Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka kojom su definirane minimalne stope pokrivenosti rezervacijama na nivou transakcije ovisno o segmentu i stage (nivou rizika) kojemu klijent pripada. Ako Banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizilaze iz navedene Odluke, banka primjenjuje tako utvrđeni veći iznos.

Sukladno pravilima definiranim Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Banka za definiranje ECL-a primjenjuje slijedeća pravila minimalne pokrivenosti:

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 1 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:

a) za izloženosti sa niskim rizikom - 0,1% izloženosti,

b) za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 - 0,1% izloženosti,

c) za izloženosti prema bankama i drugim subjektima financijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,

d) za ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 2 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od dva navedena:

a) 5% izloženosti,

b) iznosa utvrđenog u skladu sa internom metodologijom banke.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u fazu kreditnog rizika 3 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima definiranim u Tabeli 15 ili Tabeli 16

Tablica 15. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

Tablica 16. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

Izuzetno, ukoliko je banka poduzela odgovarajuće pravne radnje i može dokumentirati izvjesnost naplate iz prihvatljivog kolaterala u naredne tri godine, povećanje nivoa očekivanih kreditnih gubitaka nije dužna vršiti iznad 80% izloženosti. Pri tome procjena budućih novčanih tokova iz prihvatljivog kolaterala svedenih na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% tog potraživanja.

U slučaju da banka ne naplati potraživanja u navedenom periodu od tri godine, dužna je knjigovodstveno evidentirati očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti. Banka je dužna da stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i financijskog lizinga, te ostalih potraživanja utvrdi najmanje u iznosima kako je navedeno u Tabeli 17.

Tablica 17. Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za lizing i ostala potraživanja

R. br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	nema kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
2.	do 30 dana	2%
3.	od 31 do 60 dana	5%
4.	od 61 do 90 dana	10%
5.	od 91 do 120 dana	15%
6.	od 121 do 180 dana	50%
7.	od 181 do 365 dana	75%
8.	preko 365 dana	100%

Tablica 18: Ukupna i prosječna izloženost banke
u '000

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
Br.	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost izloženosti na kraju perioda	Prosječne neto izloženosti tokom perioda
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	1 198 121	1 232 379
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	741 089	778 878
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	13 288	15 231
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	240	201
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6	Izloženosti prema institucijama	1 014 307	857 527
7	Izloženosti prema privrednim društvima	1 187 087	1 113 483
8	Izloženosti prema stanovništvu	1 967 130	1 917 921
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	1 206 418	1 127 417
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	11 303	24 475
11	Visokorizične izloženosti	-	-
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32	32
16	Ostale izloženosti	365 512	387 881

Neto izloženost (bilančna i izvanbilančna) je izračunata kao bruto umanjen za rezerve za kreditne gubitke.

Tablica 19: Geografska podjela izloženosti (neto vrijednost izloženosti)

u '000

Br.	Vrsta izloženosti	Zemlja 1 EU	Zemlja 2 NON EU	Ostale zemlje BH	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	277 220	-	920 901	1 198 121
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-	-	636 207	636 207
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	27 672	27 672
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	240	-	240
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-
6	Izloženosti prema institucijama	850 383	160 160	3 764	1 014 307
7	Izloženosti prema privrednim društvima	1 283	5 300	1 251 231	1 257 814
8	Izloženosti prema stanovništvu	742	82	1 966 513	1 967 337
9	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	249	105	1 225 627	1 225 981
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1 201	1	10 101	11 303
11	Visokorizične izloženosti	-	-	-	-
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-	-	-
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	32	32
16	Ostale izloženosti	-	-	365 513	365 513
	UKUPNO	1 131 078	165 888	6 407 561	7 704 527

Neto izloženost (bilančna i izvanbilančna) je izračunata kao bruto iznos umanjen za rezerve za kreditne gubitke

Tablica 20: Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)

u '000

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)												
Br.	Izloženosti	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Prerađivačka industrija	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	Građevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Informacije i komunikacije	financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	920 866
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	-	-	-	1 963	85	4	4 688	5	83	-
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240
5	Izloženosti prema institucijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 014 307
6	Izloženosti prema privrednim društvima	12 517	1 896	303 525	23 637	1 618	154 554	511 405	60 437	1 969	20 303	51 733
7	Izloženosti prema stanovništvu	2 515	290	13 972	2 134	346	6 332	27 033	5 750	790	1 712	15
8	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	4 843	7 258	147 832	70 990	-	30 368	436 439	12 026	36 367	1 127	-
9	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	78	-	715	1 055	680	20	284	37	47	-	1 278
10	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
11	Ostale izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	365 512

Tablica 20: Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti) nastavak

u '000

Izloženosti prema vrstama djelatnosti (neto vrijednost izloženosti)											
Br.	Izloženosti	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Stanovništvo	Ukupno
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	-	-	-	277 255	-	-	-	-	-	1 198 121
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	-	-	-	741 079	-	-	-	-	-	741 089
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	-	350	2	256	2 663	2 953	235	1	-	13 288
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	240
5	Izloženosti prema institucijama	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 014 307
6	Izloženosti prema privrednim društvima	920	25 911	3 922	7 159	995	3 321	177	1 073	15	1 187 087
7	Izloženosti prema stanovništvu	150	3 708	1 710	1	156	675	214	693	1 898 934	1 967 130
8	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	48 890	5 254	741	-	-	1 637	782	-	401 864	1 206 418
9	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	-	1	5	-	1	-	15	-	7 087	11 303
10	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
11	Ostale izloženosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	365 512

Tablica 21: Izloženosti prema značajnoj grani privrede

u '000

Izloženosti prema značajnoj grani privrede							
Br.	Grane privrede	Izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrijednosti, odnosno umanjene vrijednosti (izloženosti u statusu neizmirenja obaveza)	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti za dospjela nenaplaćena potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	353	275	16	13	22 717	416
2	Vađenje ruda i kamena	3	4	0	0	11 226	1 782
3	Prerađivačka industrija	15 290	14 545	8 299	8 238	511 615	20 156
4	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	2 920	1 865	687	682	97 137	376
5	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	895	215	0	0	4 015	88
6	Građevinarstvo	1 303	1 222	584	567	206 959	10 490
7	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	8 264	7 982	7 740	7 608	999 690	24 809
8	Saobraćaj i skladištenje	311	274	260	245	104 061	736
9	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	1 051	1 004	51	37	42 982	3 851
10	Informacije i komunikacije	75	75	73	73	24 057	825
11	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	6 013	4 797	0	0	2 366 183	4 835
12	Poslovanje nekretninama	0	0	0	0	64 842	15 171
13	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1 217	1 216	1 213	1 212	35 585	362
14	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	38	32	31	27	6 430	55
15	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	630 775	891
16	Obrazovanje	4	7	1	1	3 874	57
17	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	5	4	0	0	23 148	66
18	Umjetnost, zabava i rekreacija	29	13	3	1	1 413	5
19	Ostale uslužne djelatnosti	6	5	1	0	1 776	8
20	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	0	0	0	0	278 045	37
21	Stanovništvo	73 434	66 372	44 741	44 365	2 145 342	30 727
22	Ostalo	0	0	0	0	229 371	2 277
23	Ukupno	111 211	99 907	63 700	63 069	7 811 243	118 020

Tablica 22: Izloženosti prema preostaloj ročnosti druge ugovorne strane
u '000

Preostali rok do dospjeća svih izloženosti (neto vrijednost izloženosti)						
Br.	Kategorija izloženosti	<= 1 god	>1<=5 god	>5 god	Nije navedeno dospjeće	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	949 237	171 888	76 963	-	1 198 088
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	91 278	431 060	113 676	-	636 014
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	11 261	11 957	1 426	-	24 644
4.	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	240	-	-	-	240
5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-
6.	Izloženosti prema institucijama	964 195	-	-	-	964 195
7.	Izloženosti prema privrednim društvima	481 193	164 559	23 157	-	668 909
8.	Izloženosti prema stanovništvu	345 328	865 645	408 380	-	1 619 353
9.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	293 967	506 773	246 239	-	1 046 979
10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	7 102	2 299	684	-	10 085
11.	Visokorizične izloženosti	-	-	-	-	-
12.	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-
13.	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	-	-	-	-	-
14.	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	-	-	-	-	-
15.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	-	-	-	32	32
16.	Ostale izloženosti	263 666	-	-	101 847	365 513

Tablica 23: Promjene u ispravkama vrijednosti
u '000

Redni broj	Opis	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1	Početno stanje	114 797	105 090
2	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	59 690	214 346
3	Iznos umanjenja ispravki vrijednosti	-74 166	-201 830
4	Završno stanje	100 321	117 605

Tablica 24: Izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite (neto vrijednost izloženosti) – standardizirani pristup u '000

Izloženosti prije i poslije korištenja kreditne zaštite					
Br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korištenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korištenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	1 198 121		1 198 121	
2	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	741 089	677	741 066	677
3	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	13 287		13 284	
4	Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	240		240	
5	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0		0	
6	Izloženosti prema institucijama	1 014 307	1 198	427 991	1 198
7	Izloženosti prema privrednim društvima	1 187 087	1 802	1 160 888	1 802
8	Izloženosti prema stanovništvu	1 967 130	7 626	1 961 624	7 621
9	Izloženosti obezbjedene nekretninama	1 206 418		1 202 437	
10	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	0		0	
11	Visokorizične izloženosti	0		0	
12	Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0		0	
13	Izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom	0		0	
14	Izloženosti u obliku udjela ili akcija u investicionim fondovima	0		0	
15	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32		32	
16	Ostale izloženosti	365 513		365 513	

Neto izloženost (bilančna i izvanbilančna) je izračunata kao bruto iznos umanjeno za rezerve za kreditne gubitke ili rezerviranja po gubicima za izvanbilančne stavke.

Informacije o vanjskim institucijama za procjenu kreditnog rizika (ECAI-a)

Naziv odabranog ECAI ili ECA, kao i razloge za svaku promjenu izbora istih

Banka za mjerenje kreditnog rizika uzima u obzir procjene vanjskih institucija: Moody's, Fitch Ratings i Standard & Poor's

Kategorije izloženosti za koje se upotrebljava ECAI ili ECA

Kategorije za koje se upotrebljavaju ECAI procjene su izloženosti prema središnjim državama, izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave te izloženosti prema institucijama. Za izloženosti prema institucijama kojima je dodijeljen stupanj kreditne kvalitete korištene su kreditne procjene ECAI.

Procedure koje se odnose na primjenu kreditnog rejtinga izdavatelja ili emitiranih financijskih instrumenata izdavatelja na pojedine pozicije iz bankarske knjige

Banka primjenjuje standardizirani pristup mjerenju kreditnog rizika u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala Banke (u daljem tekstu: Odluka). Ukupni iznos kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik na dan 31.12.2022. godine prikazan je u poglavlju 5 ovog dokumenta (Kapital i adekvatnost regulatornog kapitala). Trenutačno Banka pri primjeni standardiziranog pristupa u mjerenju kreditnog rizika koristi kreditni rejting vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika klijenata i izdanja vrijednosnih papira (ECAI).

Sve ostale izloženosti koje nemaju rejting ECAI prilikom izračuna kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik tretiraju se u skladu s Odlukom a na način propisan za izloženosti prema klijentima bez kreditnog rejtinga dodijeljenog od odabrane ECAI.

Izloženosti prema centralnim vladama za koje postoji procjena ECAI-a dodjeljuje se ponder rizika naveden u članku 50. Odluke o izračunavanju kapitala Banke.

Izloženosti prema centralnoj vladi Bosne i Hercegovine i Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, centralnim vladama i centralnim bankama država članica denominiranih u domaćoj valuti tih centralnih banaka i centralnih vlada dodijeljen je ponder rizika nula. Za ostale izloženosti dodijeljen je ponder rizika u skladu sa člankom 50, stavak 6 Odluke.

Izloženost prema Vladi Federacije BiH i Vladi Republike Srpske imaju isti tretman kao prema centralnoj vladi BiH.

Tablica 25: Raspoređivanje kreditnih rejtinga izabrane ECAI ili ECA u odgovarajuće stupnjeve kreditnog kvaliteta

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Fitch Ratings	AAA, AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, R,SD/D
Standard & Poor's	AAA, AA	A	BBB	BB	B	CCC, CC, R,SD/D
Moody's	Aaa, Aa	A	Baa	Ba	B	Caa,Ca,C

8. Podaci i informacije koje se odnose na stopu financijske poluge

U skladu s člankom 37. Odluke o izračunu kapitala Banke, banke su dužne izračunavati omjer financijske poluge kao omjer osnovnog kapitala i ukupne izloženosti Banke izražene u postotku.

Navedenim člankom je propisano da su banke dužne osigurati stopu financijske poluge od najmanje 6%.

8.1 Stopa financijske poluge i pregled uključenih stavki u financijsku polugu

Tablica 26: Izvještaj o financijskoj poluzi na dan 31.12.2022.

u '000

Vrijednosti izloženosti	Iznos
Stavke izvanbilanca sa faktorom konverzije (CCF) 10 % u skladu sa članom 37.stav 8. točka 1. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	38 010
Stavke izvanbilanca sa faktorom konverzije (CCF) 20 % u skladu sa članom 37.stav 8. točka 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	86 247
Stavke izvanbilanca sa faktorom konverzije (CCF) 50 % u skladu sa članom 37.stav 8. točka c. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	176 547
Stavke izvanbilanca sa faktorom konverzije (CCF) 100 % u skladu sa članom 37.stav 8. točka d. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	-
Ostala imovina	6 559 756
(-) Iznos odbitnih stavki aktive – osnovni kapital – u skladu sa članom 37.stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	- 25 706
Izloženosti stope financijske poluge – u skladu sa članom 37.stav 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	6 840 949
Kapital	
Osnovni kapital – u skladu sa članom 37.stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	629 785
Stopa financijske poluge	
Stopa financijske poluge – u skladu sa članom 37.stav 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	9.21%

8.2 Opis najznačajnijih faktora koji su utjecali na promjenu stope financijske poluge

Najznačajniji faktori koji su utjecali na smanjenje stope financijske poluge 31.12.2022 (9,21%) u odnosu na 31.12.2021 (10,17%) je povećanje Ostale imovine u iznosu od 244 mln najvećim dijelom zbog povećanja kredita te smanjenje Osnovnog kapitala – u skladu sa članom 37.stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka u iznosu od 40 mln najvećim dijelom zbog smanjenja akumulirane ostale sveobuhvatne dobiti.

8.3 Opis postupaka koje banka primjenjuje za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge

Rizik prekomjerne financijske poluge je rizik koji proizlazi iz ranjivosti Banke zbog financijske poluge ili potencijalne financijske poluge koji može dovesti do neželjenih izmjena njenog poslovnog plana, uključujući prisilnu prodaju imovine, što može rezultirati gubicima ili prilagodbom vrednovanja njene preostale imovine.

Banka financijsku polugu planira, prati i izvještava unutar Okvira Apetita za rizik. Financijska poluga je metrika u nadležnosti organizacijskog dijela Upravljanja financijama. Ciljevi, granične vrijednosti i limiti usuglašavaju se i definiraju prilikom procesa planiranja sa linijama kompetencije u Zagrebačkoj banci d.d. kao i UniCredit Holdingu. Financijska poluga izvještava se unutar Okvira Apetita za rizik najmanje kvartalno, prema Zagrebačkoj banci d.d, UniCredit Holdingu. Ukoliko je dostignuta razina praga upozorenja i/ili limita za pojedinu mjeru adekvatnosti kapitala unutar okvira Apetita za rizik utvrđuje se plan intervencije i eskalacije.

9. Podaci i informacije koje se odnose na likvidnosne zahtjeve

9.1 Strategije i postupci za upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti se definira kao rizik da UniCredit Bank d.d. (u daljnjem tekstu: Banka), očekivano ili neočekivano, nije sposobna izvršavati obaveze plaćanja (novcem ili isporukom) bez ugrožavanja dnevnog poslovanja ili svog financijskog stanja.

Osnovni cilj procesa upravljanja likvidnošću jest održavati izloženost likvidnosnom riziku na onoj razini koja banci omogućuje kontinuirano izvršenje njenih obaveza plaćanja, kako u redovnom poslovanju, tako i tijekom stresnih uvjeta, bez ugrožavanja vrijednosti svoje franšize ili brenda. Stoga su definirana dva osnovna modela upravljanja likvidnošću: upravljanje likvidnošću u uvjetima redovnog poslovanja i upravljanje likvidnošću u kriznim situacijama.

Najvažnije aktivnosti usmjerene su na obavljanje uobičajenih tržišnih transakcija, u okviru definiranih limita izloženosti riziku, a u skladu s prethodno definiranim planovima te odlukama nadležnih tijela i operativnih funkcija. Ove aktivnosti uglavnom se odnose na upravljanje kratkoročnom likvidnošću, strukturnom likvidnošću, unutardnevnom likvidnošću, upravljanje izvršenjem Plana financiranja, redovno praćenje i analizu rezultata testiranja otpornosti na likvidnosni rizik, te dosljednu primjenu načela određivanja mehanizma preraspodjele (internih cijena).

Banka ima pristup raznovrsnim izvorima financiranja. Sredstva se prikupljaju korištenjem velikog broja instrumenata koji uključuju različite vrste depozita stanovništva i pravnih osoba, uzete zajmove i dionički kapital. To povećava fleksibilnost financiranja, te ograničava ovisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru i općenito umanjuje trošak financiranja.

Banka prilagođava svoje poslovanje obzirom na rizik likvidnosti sukladno zakonskim odredbama i internim politikama održavanja rezervi likvidnosti, usklađivanjem imovine i obveza te određivanjem limita i ciljanih pokazatelja likvidnosti.

Poseban fokus stavlja se na upravljanje unutardnevnom likvidnošću, gdje se vodi računa o pravovremenom izvršenju svih obaveza i plaćanja, tijekom redovnih i stresnih uvjeta poslovanja, kao preduvjet funkcionalnosti platnih sistema.

Otpornost Banke tijekom krize, kroz proces testiranja otpornosti na stres, redovno provodi funkcija rizika Banke. U okviru procesa testiranja otpornosti na stres definiran je skup relevantnih scenarija kako bi se predstavili vjerojatni događaji s potencijalnim negativnim utjecajem na likvidnost. Scenarije karakterizira pretpostavljeni vremenski okvir trajanja scenarija te skup proizvoda na koje se u skladu sa ugovornom ili modeliranom ročnošću primjenjuju postotci zanavljanja i/ili konačni odljevi pozicija.

U slučaju krize, Banka ima definiran niz pravila i aktivnosti koje se aktiviraju u okviru plana za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Upravljanje likvidnošću u kriznim situacijama odnosi se na praksu upravljanja uspostavljenu Planom za likvidnost za nepredviđene slučajeve u cilju očuvanja dostatne razine likvidnosti, koji definira operativni okvir, imenuju se odgovorne osobe i njihove dužnosti i obaveze u kriznoj situaciji te plan financiranja u kriznim situacijama, a sve s ciljem kako bi se poslovanje Banke vratilo u redovno stanje. Glavni cilj jeste izdržati krizu i nastaviti poslovanje tijekom i nakon pojave krize.

Sposobnost pravovremenog djelovanja od ključne je važnosti kako bi se posljedice krize, koje mogu dovesti do poremećaja u poslovanju, svele na najmanju moguću mjeru. Analitički podaci stres testova bit će dragocjeno sredstvo jer se na temelju njih mogu predvidjeti očekivane posljedice i unaprijed definirati najprimjerenije radnje u određenom kriznom scenariju. U kombinaciji s indikatorima ranog upozorenja (engl. Early Warning Indicators, EWI), organizacija čak može i smanjiti učinke na likvidnost u početnim fazama krize. Plan također regulira upravljanje potencijalnim likvidnosnim šokovima za Banku bez obzira na to gdje se oni pojave unutar UniCredit Bank d.d., Grupe UniCredit i ZABA Grupe.

9.2 Način organiziranja funkcije upravljanja rizikom likvidnosti u banci, uključujući i sustav izvještavanja i mjerenja rizika likvidnosti

Ključne organizacijske jedinice u procesu upravljanja rizikom likvidnosti Banke su Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje, Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima i Regulatorno i financijsko izvještavanje sukladno svojim odgovornostima. Njihova uloga fokusirana je na primarnu i sekundarnu kontrolu upravljanja rizikom likvidnosti.

Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje u Upravljanju financijama je odgovorno za sveukupni nadzor upravljanja likvidnosnim rizikom te, u slučaju potrebe, pokretanje odgovarajućih korektivnih akcija.

Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje je zaduženo i za upravljanje unutardnevnom likvidnošću te izradu plana financiranja.

Upravljanje likvidnošću na operativnoj razini unutar Banke odgovornost je Upravljanja aktivom i pasivom i financiranja uz podršku organizacijskog dijela Upravljanje klijentskim rizicima koji Upravljanju aktivom i pasivom i financiranju služi kao 'izlaz na tržište'.

Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima, primarno su fokusirani na mjerenje rizika, neovisni nadzor pojedinih elemenata procesa upravljanja i operativnu kontrolu usklađenosti s propisanim ograničenjima (limiti i razine upozorenja) u okviru sekundarnih kontrola upravljanja rizikom likvidnosti.

Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima provodi izvještavanje o riziku kratkoročne i strukturne likvidnosti i kontrolu usklađenosti s grupnim limitima, dok Upravljanje financijama provodi izvještavanje o riziku likvidnosti i kontrolu usklađenosti s regulatornim limitima.

Praćenje limita kratkoročne likvidnosti provodi se na dnevnoj osnovi. O rezultatima testiranja otpornosti na stres izvještava se na tjednoj osnovi, a o analizi strukturne likvidnosti izvještava se na mjesečnoj osnovi.

Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima i Upravljanje aktivom i pasivom i financiranje u Upravljanju financijama odgovorni su za ažuriranje dokumenata iz djelokruga politika likvidnosti, implementaciju istih, definiranje limita kratkoročne i strukturne likvidnosti, te praćenje usklađenosti s limitima likvidnosti.

Regulatorno i financijsko izvještavanje u Upravljanju financijama je odgovorno za izvještavanje lokalnih i grupnih regulatora, između ostalih i Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

Praćenje usklađenosti i sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, nadzire usklađenost procesa upravljanja rizikom likvidnosti sa zakonskim okvirom, te ostalim relevantnim internim pravilima.

Interna validacija nadzire usklađenost sukladno Globalnoj Politici Interne Validacije.

Interna revizija obavlja kontrole treće razine sukladno svom godišnjem planu upravljanja rizicima.

Digitalne i informacijske tehnologije, prvenstveno Nadzor i upravljanje podacima, zadužene su za cjelokupni tok podataka. U UniCredit Bank d.d. ustanovljena je centralna podatkovna funkcija (Nadzor i upravljanje podacima) po uzoru na Grupnu funkciju (GDO) zaduženu za uspostavljanje cjelokupnog procesa toka podataka.

Više rukovodstvo UniCredit Bank d.d. sudjeluje u radu Odbora za financijske rizike (OFR), redovno i izvanredno prema potrebi. Na sjednicama OFR raspravlja se o: metrikama Apetita za rizik, metodološkim promjenama, likvidnosnim pokazateljima, limitima/razinama upozorenja/ciljanim vrijednostima, pokretačima rizika te temeljem rasprave donose odluke o postupanjima i poslovnim aktivnostima.

9.3 Politike i postupci za praćenje stalne efikasnosti zaštite od rizika likvidnosti i smanjenja rizika likvidnosti

Okvir upravljanja likvidnosnim rizikom u Banci definiran je skupom smjernica, općih i posebnih politika kojima se definira politika upravljanja likvidnosnim rizikom, metrike kojima se prati, limiti i pragovi upozorenja, sustav definiranja limita i eskalacije prekoračenja, odgovornosti u procesu upravljanja likvidnosnim rizikom, mapiranje pozicija, retroaktivno testiranje (backtesting), testiranje otpornosti na stres, plan financiranja kao i plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve.

Limiti likvidnosti propisani u skladu s definiranim politikama prema zakonskim propisima i propisima od strane UniCredit Grupe kontroliraju se u skladu sa propisanom dinamikom (dnevno, sedmično, mjesečno, kvartalno). Sustav dnevnog upravljanja rezervama likvidnosti osigurava zadovoljenje svih potreba klijenata i održava ravnotežu između kontinuiranog financiranja i fleksibilnosti korištenja različitih izvora i dospjeća financiranja.

Likvidnost, procjena usklađenosti sa likvidnosnim zahtjevima, planira se i putem šestomjesečnih planova likvidnosti, koji se mjesečno pripremaju kao materijali za sjednice Odbora za financijske rizike (OFR). U šestomjesečnim planovima likvidnosti utvrđuju se planovi kretanja pojedinih stavki aktive i pasive, utvrđuje se novčani tijek na temelju planiranog kretanja pojedinih stavki, te uvažavanjem planiranih kretanja utvrđuje se procjena potrebnih dodatnih izvora financiranja, poglavito volumen, ročnost i vrijeme povlačenja istih kako bi se osigurala dostatna likvidnost. Projicira se Ročna usklađenost financijske aktive i pasive za narednih šest mjeseci (tj, preostalih mjeseci do kraja 2022 godine), uz Koeficijent pokrića likvidnosti (LCR) za naredna tri mjeseca i uz Koeficijent neto stabilnog financiranja (NSFR) za naredna tri mjeseca. Dnevno se prati realizacija plana likvidnosti, te se sukladno realizaciji poduzimaju aktivnosti potrebne za usklađivanje likvidnosne pozicije Banke. Kada je u pitanju praćenje i izvještavanje o riziku likvidnosti u skladu sa smjernicama UniCredit Grupe, praćenje limita kratkoročne likvidnosti provodi se na dnevnoj osnovi. O rezultatima testiranja otpornosti na stres izvještava se na sedmičnoj osnovi, a o analizi strukturne likvidnosti izvještava se na mjesečnoj osnovi.

Nivo izloženosti riziku likvidnosti koji je Banka spremna preuzeti i koji joj omogućava da adekvatno upravlja svojom likvidnošću, kako u uobičajenim okolnostima tako i u stresnim uvjetima, utvrđen je Okvirom Apetita za Rizik (RAF - Risk Appetite Framework).

Ograničenja su definirana u obliku limita i razina upozorenja, koja se u skladu sa smjernicama UniCredit Grupe postavljaju ili pregledaju najmanje na godišnjoj osnovi.

Eskalacija se aktivira kada se prekrši ograničenje. Limiti i nivoi upozorenja imaju definirane različite procese eskalacije, u skladu sa procesom odobravanja.

S obzirom da se „limit“ odnosi na čvrstu tačku koju metrika ne smije premašiti, u slučaju prekoračenja limita, pokretanje postupka eskalacije ima za cilj odmah poduzeti korektivne mjere i usmjeriti poziciju nazad unutar limita.

Ukoliko se prekorači „nivo upozorenja“, aktivira se proces pregleda, analize i preporuke, što nužno ne zahtijeva aktivaciju korektivnih mjera i automatsko usmjeravanje pozicije izvan zone nivoa upozorenja.

U oba slučaja, kršenja limita ili nivoa upozorenja, funkcija zadužena za upravljanje rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom mora istražiti razlog događaja, aktivirati odgovarajuću eskalaciju i prijaviti ih nadležnom tijelu, kao i odgovarajućoj funkciji upravljanja rizikom likvidnosti i kamatnim rizikom ZABA i Grupe. Odgovornost nadležnog tijela je, nakon dobijanja informacija i preporuka, da odluči o daljem toku aktivnosti.

9.4 Opis izloženosti riziku likvidnosti i usklađenost sa strategijom

Izloženost likvidnosnom riziku UniCredit Bank d.d. prati se i kontrolira specifičnim metrikama likvidnosti od kojih su ključne prikazane u nastavku.

Operativna ljestvica dospijeća (engl. Operative Maturity Ladder-OML)

Glavna metrika za mjerenje kratkoročne izloženosti je Operativna ljestvica dospijeća (Operative Maturity Ladder/OML) koja se koristi za mjerenje gotovinskih priljeva i odljeva koji utječu na monetarnu bazu.

Operativna ljestvica dospijeća se sastoji od neto gotovinskih tokova (priljeva / odljeva) koji utječu na gotovinsku poziciju kod Centralnih banaka ili na "nostro račune". Stoga ovi tokovi direktno utiču na "osnovnu likvidnost" banke, u okviru unaprijed definiranih vremenskih zona.

Koeficijent pokriva likvidnosti (engl. Liquidity Coverage Ratio - LCR)

Koeficijent pokriva likvidnosti je omjer koji predstavlja otpornost banke da prebrodi značajne stresne udare tj. da ima dovoljno visoko likvidnih sredstava da pokrije sve odlive tijekom perioda stresa u periodu do 30 kalendarskih dana.

Pokazatelj je iskazan kao omjer između likvidnih sredstava (Zaštitni sloj likvidnosti, engl. High Quality Liquid Assets – HQLA) i očekivanih neto gotovinskih odljeva, uz implikaciju da omjer iznad 100% osigurava da su likvidna sredstva dovoljna za pokriće neto gotovinskih odljeva procijenjenih u narednih 30 dana.

Rizik strukturne likvidnosti – koeficijent neto stabilnog financiranja (engl. Net Stable Funding Ratio-NSFR)

Koeficijent neto stabilnog financiranja predstavlja omjer pokrivenosti dugoročne aktive stabilnim raspoloživim izvorom dugoročnog fundinga u stresnim situacijama, te promovira srednjoročno i dugoročno financiranje aktive.

NSFR se definira kao omjer između "raspoloživog iznosa stabilnog financiranja" i "potrebnog iznosa stabilnog financiranja" koji se izračunavaju uz primjenu definiranih faktora ponderiranja na bilančne i izvanbilančne stavke.

Banka je tokom 2022. godine NSFR pratila interno po metodologiji UniCredit Grupe, i isti je bio dio Okvira Apetita za Rizik (RAF - Risk Appetite Framework), dok istovremeno od izvještajnog datuma 31.12.2021. izvještava i Agenciju za Bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine o NSFR-u u skladu sa lokalnom regulativom. Primjena Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti banke kada je u pitanju zvanično ispunjavanje zahtjeva u pogledu NSFR počela je od izvještajnog datuma 31.12.2022. godine.

Omjer strukturne likvidnosti (engl. Structural Liquidity Ratio-SLR)

Omjer strukturne likvidnosti se računa kao omjer između srednjoročnih-dugoročnih obaveza i imovine koji dospijevaju iznad iste vremenske zone.

Kod Omjera strukturne likvidnosti profil dospijeća likvidnosti zasniva se na ugovornom dospijeću, osim za pojedine bilansne stavke za koje se primjenjuje model koji ne odgovara ugovornom dospijeću.

Jaz likvidnosti: Strukturni i ukupni (engl. Liquidity Gap: Structural and Total)

Ukupni jaz likvidnosti predstavlja razliku između ukupnih obaveza i ukupne imovine u određenoj stranoj valuti.

Strukturni jaz likvidnosti predstavlja razliku između obaveza preko jedne godine u određenoj stranoj valuti i imovine preko jedne godine u istoj valuti, klasificiranih u skladu sa kriterijima za izračun metrike Omjer strukturne likvidnosti.

Jaz financiranja (engl. Funding gap)

Još jedna važna komponenta strukturnog rizika vezana je za ovisnost banke o izvorima „veliki izvori financiranja“ (engl. „wholesale funding“).

Jaz u izvorima financiranja kvantificira razliku između kredita klijenata i komercijalnih izvora financiranja; stoga jaz u izvorima financiranja predstavlja iznos kredita odobrenih klijentima koje treba pokriti izvorima financiranja koje osigurava.

Na dan 31.12.2022. Banka je u skladu sa svim propisanim limitima i razinama upozorenja po pojedinim metrikama likvidnosti, te je usklađena sa strategijom i nivoom izloženosti riziku likvidnosti koji je Banka spremna preuzeti a koji je utvrđen Okvirom Apetita za Rizik (RAF - Risk Appetite Framework).

9.5 Podaci o koeficijentu pokrića likvidnosti – LCR

Tablica 27: Obrazac LCR UniCredit Bank d.d. na dan 31.12.2022.

u '000

Obrazac LCR		
Br.	Stavka	Iznos
1	Zaštitni sloj likvidnosti	1 966 825
2	Neto likvidnosni odlivi	890 733
3	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	221%
Izračunavanje brojioca		
4	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođen	1 966 825
5	Odlivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1a isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	586 561
6	Prilivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
7	Obezbijedeni odlivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	
8	Obezbijedeni prilivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	586 752
9	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	1 967 015
10	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođena	
11	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
12	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	
13	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	
14	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "nakon primjene gornje granice"	
15	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta	
16	Vrijednost imovine nivoa 2a, neprilagođena	
17	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
18	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	
19	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	
20	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	
21	Iznos viška likvidne imovine nivoa 2a	
22	Vrijednost imovine nivoa 2b, neprilagođena	
23	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
24	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	
25	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	
26	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	
27	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	
28	Iznos viška likvidne imovine	
29	Zaštitni sloj likvidnosti	1 966 825
Neto likvidnosni odlivi		
30	Ukupni odlivi	1 843 875
31	Potpuno izuzeti prilivi	
32	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	953 141
33	Smanjenje za potpuno izuzete prilive	
34	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	953 141
35	Neto likvidnosni odliv	890 733

10. Podaci i informacije koje se odnose na izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja banke

Na dan 31. 12. 2022., godine iznos vlasničkih ulaganja iznosi 32 tisuće KM.

U nastavku Banka objavljuje tabelarni prikaz vlasničkih ulaganja po vrsti ulaganja:

Vrsta ulaganja	Portfelj	Kotirana burzi	Metoda vrednovanja	Realizirani dobitak/Gubitak od prodaje	Realizirani dobitak/Gubitak kroz RDG	Realizirani dobitak/Gubitak kroz kapital	Usporedba (u milijunima KM)		
							Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena
Financijske institucije	FVOCI*	Da	Fer vrijednost	–	–	–	32	32	–

*FVOCI - Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Banka primjenjuje metodu diskontiranih novčanih tokova kao osnovnu metodu pri testiranju umanjenja vrijednosti podružnica (metode tržišnih multiplikatora i usporedivih transakcija primjenjuje kao pomoćne metode). U skladu s vrednovanjima provedenim na datum izvještaja, Uprava Banke smatra knjigovodstvenu vrijednost ulaganja su nadoknativa.

Za vlasničke vrijednosnice u Bosni i Hercegovini koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu fer vrijednost se ne može pouzdano izmjeriti. Iste se vrednuju po trošku stjecanja i nemaju materijalan utjecaj na financijska izvješća Banke.

Uprava Banke je 26.04.2022. godine donijela Odluku o prodaji vlastitih dionica te je 5 prioriternih dionica prodano na dan 29.04.2022. godine dok je 76 redovnih dionica prodano na dan 25.05.2022. Banka je 27.07.2022. godine predala zahtjev za upis navedene promjene u Registar vrijednosnih papira čime je ispunila svoje obveze vezane za vlastite dionice. Tijekom 2022. godine Banka nije vršila dodatne otkupe vlastitih dionica pa Banka s 31.12.2022. više ne posjeduje vlastite dionice.

11. Podaci i informacije koje se odnose na kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik se definira kao izloženost banke na nepovoljna kretanja kamatnih stopa koja proizlazi iz pozicija aktive i pasive knjige banke. Rizik promjene kamatnih stopa utječe na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, a time i na neto kamatni prihod te na ostale novčane tokove osjetljive na promjenu kamatnih stopa. Banka je dužna uspostaviti sistem mjerenja kamatnog rizika u bankarskoj knjizi koji obuhvaća sve značajne izvore kamatnog rizika kojima može biti izložena.

11.1 Izvori kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, metode i učestalost njegovog mjerenja

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- **Rizik ročne neusklađenosti** („repricing risk“) koji proizlazi iz neusklađenosti pozicija aktive i pasive prema preostalom razdoblju do promjene kamatne stope (stavke s fiksnom kamatnom stopom prikazuju se prema preostalom dospijeću). Postojanje ročne neusklađenosti temeljno je vezano za bankarsko poslovanje. Zato može izložiti bančinu zaradu i njezinu ekonomsku vrijednost neočekivanim promjenama kamatnih stopa.
- **Rizik krivulje prinosa** („yield curve risk“) koji proizlazi iz promjene oblika i nagiba krivulje prinosa
- **Bazni rizik ili Rizik osnove** („basis risk“) koji proizlazi iz instrumenata koji imaju identično dospijeće, izraženi su u identičnoj valuti, ali su bazirani na različitim vrstama referentnih stopa (npr. 3M EURIBOR i 6M EURIBOR)
- **Rizik opcije** („optionality risk“) predstavlja oblik kamatnog rizika koji se ogleda u postojanju mogućnosti korištenja pravom opcije na imovinu kupnjom ili prodajom novčanih tokova vezanih za pojedine financijske instrumente ili ugovore.

Standardi upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiraju se kroz uspostavu postupaka i načela upravljanja, utvrđivanja izvora kamatnog rizika, načina izračuna promjene ekonomske vrijednosti koja proizlazi iz pozicija bankarske knjige, tretman financijskih derivata i izvještavanja Agencije za pozicije koje proizlaze iz bankarske knjige. Bankarska knjiga označava sve stavke aktive i izvanbilance banke koje nisu identificirane kao pozicije knjige trgovanja dok knjiga trgovanja znači sve pozicije u financijskim instrumentima i robi koje banka ima sa namjerom trgovanja ili da bi se zaštitile pozicije koje ima sa namjerom trgovanja.

Banka je dužna mjeriti negativan utjecaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod, odnosno dobit, tj. ekonomsku vrijednost bankarske knjige. Ekonomska vrijednost bankarske knjige banke je procjena sadašnje vrijednosti svih očekivanih neto novčanih tokova pozicija bankarske knjige banke, odnosno očekivanih novčanih tokova imovine umanjene za očekivane novčane tokove obaveza banke. Redovno mjerenje osjetljivosti oba aspekta i provođenje različitih scenarija obuhvaća minimalno potencijalne promjene oblika i nagiba krive prinosa kamatne stope (rizik krive prinosa) i utjecaj različitih promjena referentnih kamatnih stopa za pozicije imovine i obaveza sa sličnim karakteristikama u odnosu na ročnost ili vrijeme do sljedeće promjene kamatne stope (rizik osnove).

Banka koristi metodologiju vrednovanja imovine i obaveza na osnovu diskontirane vrijednosti budućih novčanih tokova imovine i obaveza banke. Dva aspekta mjerenja i ocjene ekonomske vrijednosti su važna kod obuhvata analize rizika kamatne stope i to aspekt kada promjena kamatnih stopa utječe na osnovnu vrijednost imovine i obaveza na način da se mijenja ekonomska vrijednost budućih novčanih tokova i sa aspekta dobiti, gdje promjena kamatnih stopa utječe na financijski rezultat zbog promjena neto kamatnog prihoda.

11.2 Osnovne pretpostavke za mjerenje, odnosno procjenu izloženosti ovom riziku, uključujući i pretpostavke o prijevremenim otplatama kredita i kretanju depozita po viđenju

S ciljem minimiziranja neizvjesnog utjecaja kretanja kamatnih stopa, za navedene izvore kamatnog rizika Banka aktivno i redovnom dinamikom prati odstupanja od očekivanih kretanja (u skladu sa metodologijama UniCredit Grupe). Metodologija UniCredit Grupe se provodi putem uspostavljenog sustava analize strukture bilance Banke osjetljive na promjenljivost kamatnih stopa i kontrolu utvrđenih limita izloženosti kamatnom

riziku uvažavajući valutnu i ročnu strukturu bilance. Za potrebe internog izračunavanja kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, Banka koristi metodologiju Grupe.

Metrike relevantne za mjerenje kamatnog rizika u bankarskoj knjizi su sljedeće:

- *Value at Risk (VAR) limit*
- *Stressed Value at-Risk (SVAR) limit*
- *Credit-Point-Value (CPV) limit*
- *Limit kamatnog rizika u knjizi Banke - Basis Point sensitivity (BP01) limit*
- *Osjetljivost neto kamatnog prihoda (NII sensitivity)*
- *Osjetljivost ekonomske vrijednosti (EV sensitivity)*

Izloženost kamatnom riziku mjeri se za pozicije knjige banke ovisno o frekvenciji promjene kamatne stope. Za izloženost banke, depoziti po viđenju tretiraju se prema replikacijskom portfoliju, koji je s obzirom na vrlo slabu kamatnu osjetljivost navedenih pozicija, baziran na profilu koji uzima u obzir pretpostavke o kretanju/smanjenju volumena navedenih pozicija kroz vrijeme uzimajući u obzir povjesna kretanja portfolija. Odjel Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima koristi Geometric Brownian motion (GBM) model prilikom analiziranja depozita po viđenju.

Kamatni rizik se prati korištenjem niza propisanih grupnih metrika, kao i metrika propisanih od strane lokalnog regulatora. Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima nadzire sve limite za kamatni rizik na dnevnom nivou.

11.3 Promjena prihoda, ekonomske vrijednosti ili drugih faktora uslijed kamatnih šokova u skladu s metodom koja je utvrđena za mjerenje kamatnog rizika po značajnim valutama

Metodologija procjene promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige (FBA metodologija)

Za potrebe izvještavanja Agencije za bankarstvo FBiH o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi, Banka koristi jednostavni izračun pri procjeni promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, primjenjujući standardni kamatni šok na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno. Za potrebe jednostavnog izračuna promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, koja podrazumijeva i bilančne i izvanbilančne pozicije, kamatno osjetljive pozicije se raspoređuju u 13 vremenskih zona na način prikazan u tabeli. Ponderi se baziraju na procijenjenom standardnom kamatnom šoku od 200 postotnih/baznih poena tijekom vremena i procijenjenom modificiranom trajanju za svaku vremensku zonu.

Vremenska zona	Sredina vremenske zone	Procijenjeno modificirano trajanje	Pretpostavljeni kamatni šok u postotnim/baznim poenima	Ponder
1	2	3	4	5
do 1 mjeseca	0,5 mjeseci	0,04 godine	200 p. p.	0,08%
od 1 do 3 mjeseca	2 mjeseca	0,16 godina	200 p. p.	0,32%
od 3 do 6 mjeseci	4,5 mjeseci	0,36 godina	200 p. p.	0,72%
od 6 do 12 mjeseci	9 mjeseci	0,71 godina	200 p. p.	1,43%
od 1 do 2 godine	1,5 godina	1,38 godina	200 p. p.	2,77%
od 2 do 3 godine	2,5 godine	2,25 godina	200 p. p.	4,49%
od 3 do 4 godine	3,5 godine	3,07 godina	200 p. p.	6,14%
od 4 do 5 godina	4,5 godine	3,85 godina	200 p. p.	7,71%
od 5 do 7 godina	6 godina	5,08 godina	200 p. p.	10,15%
od 7 do 10 godina	8,5 godina	6,63 godine	200 p. p.	13,26%
od 10 do 15 godina	12,5 godina	8,92 godine	200 p. p.	17,84%
od 15 do 20 godina	17,5 godina	11,21 godina	200 p. p.	22,43%
preko 20 godina	22,5 godine	13,01 godina	200 p. p.	26,03%

- Za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno se netira pozicije imovine i obaveza, te financijskih derivata (ili aktivnih i pasivnih izvanbilančnih stavki) po svakoj vremenskoj zoni, na način da se dobije ukupna neto pozicija po zoni;
- Dobivena ukupna neto pozicija po svakoj vremenskoj zoni se pomnoži propisanim ponderima iz tabele, i to za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno;
- Dobivene ponderirane pozicije po svim vremenskim zonama se zbrajaju tako da se dobije ukupna neto duga ili neto kratka pozicija bankarske knjige po svakoj važnijoj valuti i za ostale valute ukupno;
- Neto duge i neto kratke pozicije zbrajaju se po svim valutama na način da se dobije ukupna neto ponderirana pozicija bankarske knjige.

Ukupna neto ponderirana pozicija bankarske knjige predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti bankarske knjige banke, koja je nastala kao rezultat primjene standardnog kamatnog šoka. Bilančne pozicije se raspoređuju po neto knjigovodstvenoj vrijednosti. Nekamatonska imovina i obaveze iz bankarske knjige, uključujući kapital i rezerve nisu uključeni u izračun promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige. Banka je obavezna izračunavati odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala banke. Odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala banke ne treba biti veći od 20%. Banka kvartalno izvještava FBA o kamatnom riziku kroz obrasce: BA 01.00 – Obrazac EVB, FKS, BA 02.00 – Obrazac EVB PKS, BA 03.00 – Obrazac EVB AKS, BA.04.00 – Obrazac EVB ZBR.

Metodologija primjene standardnog šoka Banke (Grupna metodologija)

Analiza osjetljivosti kamatnih stopa je određena kroz mjerenje rizika koji se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfelja kod pomaka krivulje referentnih kamatnih stopa za 0,01 postotni poen (1 bazni poen) i limitira se BP01 limitom (engl. Basis Point Sensitivity ili vrijednost baznog boda) kao mjerom osjetljivosti po valutama i vremenskim razdobljima. Limiti dnevne usklađenosti poslovanja su propisani od strane UniCredit Grupe. BP01 vrijednosti po valutama i vremenskim razdobljima su osnovica za primjenu šokova kamatnih stopa i različitih stres testova. Pristup primjene šokova kamatnih stopa obuhvaća nekoliko dinamičkih i statičkih pristupa. Navedeni šokovi se primjenjuju i izvještavaju na mjesečnoj osnovi nadležnom Odboru za financijske rizike (OFR). Pri izračunu rezultata standardnog šoka Banka primjenjuje šok koji se temelji na paralelnom pomaku krivulje prinosa za +/- 200 baznih poena.

Metodologija testiranja otpornosti na stres Banke koristeći različite scenarije (Grupna metodologija)

Pored standardnog šoka, Banka mjesečno provodi testiranje otpornosti na stres kamatnog rizika obuhvaćajući scenarije različitih šokova na kamatnim krivuljama. Podaci za izračun osjetljivosti neto kamatnog prihoda predstavljaju hipotetički P&L koji Banka može ostvariti u slučaju rasta ili pada kamatnih stopa. Scenariji uključuje promjenu nivoa kamatnih stopa, rotaciju krivulje, porast kratkoročnih kamatnih stopa, promjenu nagiba krivulje i šiljke (skokove) na određenim segmentima krivulje. Banka provodi i testiranje osjetljivosti budžetiranog neto kamatnog prihoda na pomak kamatnih stopa (+100 bps / -25;-50;-75;-100 bps) kao i promjene ekonomske vrijednosti kapitala zbog hipotetskih promjena kamatnih stopa za ± 200 b.p. Po osnovu toga imamo definirano šest Basel scenarija po kojima provodimo stres testiranje. Ti scenariji su: -200 bps, 200 bps, Flattenning, Steepening, Short rates up i Short rates down. Pored Bazelski scenarija, koriste se i Supervisory Outlier Test (SOT) scenariji: Parallel shock up, Parallel shock down, Steepener shock, Flattener shock, Short rates shock up i Short rates shock down. SOT scenariji prate se u odnosu na definisano ograničenje od 15% Tier1 kapitala. Za scenario +/-200 bps ograničenje je 20% od vlastitih sredstava (Own funds). Pored gore navedenog provodi se sveobuhvatno testiranje svih rizika kroz ICAAP scenarije, gdje se stresiraju svi prepoznati market risk parametri i dobivaju se rezultati ukupnog scenarija. Upravljanje nefinancijskim i financijskim rizicima redovito izvještavaju Odbor za finansijske rizike (OFR) o izloženosti kamatnom riziku te usklađenosti sa limitima na dnevnoj (BP01, VaR), odnosno mjesečnoj osnovi (testiranje otpornosti na stres, neto kamatna osjetljivost).

12. Podaci i informacije koje se odnose na ICAAP i ILAAP

12.1 Sažet opis ICAAP-a

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) je proces procjene adekvatnosti internog kapitala koji u svojoj suštini objedinjuje sve procedure, aktivnosti i sustave Banke, da bi se osigurala:

- prikladna identifikacija i mjerenje rizika;
- prikladna razina internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Banke;
- primjena odgovarajućih sustava upravljanja rizicima;
- daljnji razvoj odgovarajućih sustava upravljanja rizicima.

U skladu s tim, ICAAP zahtjevi dijele se na 2 ključne funkcionalne kategorije:

ICAAP mjerenje:

- procjena svih materijalnih rizika (identifikacija, klasifikacija, prioritizacija);
- ocjena izloženosti rizičnog profila banke;
- ovjera stres testova, pregled, nadzor, i izvještavanje o svim materijalnim rizicima i postavljanje eventualnih mitigacijskih planova sukladno dobivenim rezultatima.

ICAAP upravljanje:

- definiranje risk strategije;
- dokazivanje da ICAAP čini integralni dio svakodnevnog upravljanja i donošenja odluka;
- vještina da se pokazatelji rizika ugrade u strateško planiranje, postavke limita i izvedbeni proces poslovnih linija;
- vještina da se zahtjevi proizašli iz nadzora korporativnog upravljanja i visokog rukovodstva obvezno implementiraju.

12.2 Sažet opis pristupa koje banka koristi za mjerenje, tj. procjenu svih značajnih rizika

Pristup izračuna internog kapitala za kreditni rizik

Ekonomski kapital za pokriće kreditnog rizika kvantificira se temeljem procjene CVaR vrijednosti odnosno maksimalnog iznosa gubitka u horizontu od godinu dana uz zadanu razinu pouzdanosti. Banka koristi Grupni model GCPM-a (Group Credit Portfolio model) za mjerenje ekonomskog kapitala za kreditni rizik u kontekstu procesa procjene adekvatnosti internog kapitala. Manjkavost ovoga modela je u činjenice da ne pokriva kalkulaciju ekonomskog kapitala za rizik države. Ovaj dio Banka kalkulira odvojeno izvan modela. Banka je također odlučila izdvojiti dodatnih 10% minimalnog kapitalnog zahtjeva za pokriće kreditnog rizika nastalog zbog neizvjesnosti ekonomske krize što nije uključeno u GCPM izračun.

Pristup izračuna internog kapitala za tržišni rizik

Za izračun internog kapitalnog zahtjeva za tržišni rizik Banka ne koristi standardizirani pristup. Koristi se Interni model UniCredit Grupe – IMOD (Interni model tržišnih rizika), po osnovu Value-at-Risk (VaR) pristupa. Komponenta rizika modela ponašanja (IRRBB Behavioural model risk) je izračunata kao razlika između trenutnog β parametra i produkcijske β vrijednosti koja se koristi za konfiguraciju NMD (Non Maturing Deposits) modela unutar UGRM sistema.

Pristup izračuna internog kapitala za operativni rizik

UniCredit Bank d.d. od 3Q2021 za izračun internog kapitalnog zahtjeva za operativni rizik primjenjuje (tradicionalni) standardizovani pristup (STA ili TSA) umjesto pristupa koji se koristi za računanje minimalnih kapitalnih zahtjeva za operativni rizik (jednostavni pristup – BIA).

Standardizovani (STA) pristup za izračun ekonomskog kapitala za operativni rizik uzima u obzir da je vjerovatnoća nastanka štete od operativnih rizika različita po poslovnim linijama, dok ranije korišteni jednostavni pristup – pristup osnovnog pokazatelja (BIA) - ne pravi razliku vjerovatnoće nastanka štete od operativnog rizika obzirom na poslovne linije

Pristup izračuna internog kapitala za rizik nekretnina

Model za rizik nekretnina se temelji na 2 ključna inputa:

- Izloženost: tržišne vrijednosti pojedine nekretnine
- Parametri: godišnji povrati indeksa tržišta nekretnina

Model rizika nekretnina je statistički model kojemu je svrha procjena potencijalnih promjena vrijednosti nekretnina polazeći od statistike njihovog vremenskog kretanja. Pritom model pretpostavlja da su vrijednosti nekretnina konzistentne vremenskom razvoju odgovarajućeg indeksa nekretnina

Pristup izračuna internog kapitala za poslovni rizik

Poslovni rizik se procjenjuje kroz statističke modele temeljene na Autoregressive-Integrated-Moving-Average (ARIMA) modelu. Nakon provedene procjene ARIMA modela, mogu se izračunati projekcije očekivanih budućih vrijednosti odnosno planirane zarade. Uz projekcije budućih vrijednosti analizirane vremenske serije, potrebno je odrediti i moguće buduće vrijednosti, odnosno raspon mogućih vrijednosti, i to korištenjem Monte Carlo simulacije.

Budući da je fokus poslovnog rizika jednogodišnji horizont, potrebno je odrediti jednogodišnju projekciju / simulaciju vremenske serije zarada. Poslovni rizik se tada definira kao mjera udaljenosti između promjena u mogućim (neočekivanim) vrijednostima zaradama i planiranim (očekivanim) vrijednostima zarada.

Banka bi trebala pokriti gubitke koji proizlaze iz neočekivanih, negativnih PnL promjena, stoga model mjeri kvartalne promjene neočekivanih kvartalnih PnL razlika (simulirane vrijednosti minus planirane vrijednosti) u jednogodišnjem horizontu (4 kvartala u budućnost). Zbroj tih četiri PnL razlika generira distribuciju gubitaka.

Nakon izračuna distribucije gubitaka, moguće je izračunati ekonomski kapital za poslovni rizik. Procjena ekonomskog kapitala potrebnog za pokriće neočekivanih gubitaka u jednogodišnjem horizontu uz razinu pouzdanosti α (99,90%) provodi se kroz Value at Risk (VaR).

Pristup izračuna internog kapitala za reputacijski rizik

Model za kvantifikaciju ekonomskog kapitala za reputacijski rizik obuhvaća izračun zahtjevanog ekonomskog kapitala koji je potreban da bi se Banka nosila sa mogućim budućim (mogućim ekstremnim) pogoršanjima reputacije Banke u medijima.

Kvantitativna metodologija UniCredit Grupe sastoji se u mjerenju reputacije u smislu indexa (Indeks tonaliteta medija (u daljnjem tekstu i indeks reputacije) – Tonality Media Index kojeg proizvodi tvrtka PRIME Financial Sector Media Monitor (vodeća tvrtka za prikupljanje podataka o reputaciji i nadzor medija), a zatim uspostavljanju povezanosti između promjena indeksa i očekivane dobiti. Model počiva na linearnoj regresiji između idiosinkratske komponente prihoda UniCredit Grupe, dobivene izdvajanjem očekivane zarade - dobivenom, obrnutim inženjeringom modela diskontiranja dividende, iz cijena kapitala – od efekata

koji utječu na cjelokupni bankarski sektor Europe i događaja koji nisu povezani s rizikom reputacije, i Indeksa tonaliteta medija koji se opisuje kao „medijsko raspoloženje“ prema UniCredit Grupi.

Pristup izračuna internog kapitala za rizik modela

Rizik modela podrazumijeva rizik od neuspjeha modela zbog pogrešnih ulaznih podataka, pogrešnih pretpostavki, pogrešnog oblikovanja modela ili zlouporabe modela u izračunu ICAAP EC koji bi mogao ugroziti pravilnu procjenu ekonomskog kapitala.

UniCredit Grupa kao vlasnik modela u trećem kvartalu svake godine, dostavlja rezultate upitnika o riziku modela koji predstavljaju ekspertnu procjenu (eksperti koji popunjavaju upitnike izabrani su prema kompetencijama i iskustvu iz domene Upravljanja rizicima i Upravljanja financijama Grupe) iz vlastite ocjene izvora rizika modela. Ishod upitnika je rezultat koji se pretvara u postotak koji se mora pomnožiti s EC-om alociranim na pojedine vrste rizika; zbroj tih dobivenih rezultata je ekonomski kapital koji se izdvaja za rizik modela (ModRisk EC)

Diverzifikacijski efekt

Diverzifikacija predstavlja interno izračunati efekat ovisnosti između pojedinih tipova rizika, a računa se kvartalno u aposlutnom iznosu za potrebe izvještavanja, te zbog promjena koje su prisutne u međusobnim odnosima rizika diverzifikacija nije stalna kategorija

Dakle, između pojedinih rizika postoje korelacijske veze koje se ne mogu zanemariti prilikom izračuna ukupnog ekonomskog kapitala. Kada se agregiraju rizici između kojih nema nikakve korelacije rezultirala značajnim portfolio benefitom odnosno diverzifikacijskim efektom. Ukoliko bi svaki rizik korelirao 100% sa svakim rizikom onda bi diverzifikacijski učinak bio jednak nuli. Međutim u praksi je to nešto između.

12.3 Sažet opis postupka ILAAP-a

Banka utvrđuje i provodi proces interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) u skladu sa svojim rizičnim profilom i apetitom za preuzimanje rizika, odnosno ispunjava kvalitativne zahtjeve za utvrđivanje, mjerenje, praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti kako bi održala odgovarajući nivo i strukturu zaštitnog sloja likvidnosti.

Banka provodi ILAAP proces s ciljem osiguranja adekvatne razine likvidnosti, kako bi se pravovremeno izvršile sve obaveze plaćanja, kako u redovnom poslovanju, tako i tijekom stresnih uvjeta.

Banka kao dio UniCredit Grupe sudjeluje u ILAAP procesu Grupe te lokalni ILAAP proces usklađuje prema grupnim smjernicama, a od 01.01.2020., kada je stupila na snagu Odluka o internom procesu procjene adekvatnosti kapitala i internom procesu procjene adekvatnosti likvidnosti u banci, i sa lokalnom regulativom.

Definirane su 4 moguće ocjene koje se dodjeljuju pojedinim područjima ILAAP procesa definiranim od strane lokalnog regulatora:

- nije adekvatno (not adequate)
- djelomično adekvatno (partially adequate)
- uglavnom adekvatno (mostly adequate)
- potpuno adekvatno (adequate)

Sva područja za koja je provedena procjena ocijenjena su kao adekvatna ili uglavnom adekvatna.

12.4 Rezultat postupaka i dodatni kapitalni zahtjevi koje je Agencija odredila pri kontroli poslovanja banke, na osnovu ocjene adekvatnosti i pouzdanosti postupka ICAAP-a, njegovog dosljednog provođenja i rezultata te procjene

Rezultati ICAAP za 2022 godinu:

A)			
	Regulatorni kapital ¹ :	Raspoloživi kapital za potrebe ICAAP ² :	
	629,969	629,785	
B)			
Vrsta rizika	Kapitalni zahtjevi u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala banke	Interni kapitalni zahtjevi u skladu s rezultatima ICAAP-a	Razlika
	<i>(iznos u 000 KM)</i>	<i>(iznos u 000 KM)</i>	<i>(iznos u 000 KM)</i>
I. Rizici za koje se računaju minimalni kapitalni zahtjevi	404,646	397,630	-7,016
Kreditni rizik	366,375	247,498	-118,876
od čega: kreditni rizik lokalne države	0	65,531	65,531
od čega: migracijski rizik	0	4,498	4,498
od čega koncentracijski rizik	0	14,499	14,499
Tržišni rizici	2,187	117,200	115,013
od čega: kamatni rizik u bankarskoj knjizi	0	84,295	84,295
Operativni rizici	36,085	32,931	-3,153
II. Rizici koji nisu u potpunosti pokriveni minimalnim kapitalnim zahtjevima	0	0	0
III. Rizici za koje se ne računaju minimalni kapitalni zahtjevi	0	45,625	45,625
Rizik nekretnina	0	11,700	11,700
Poslovni rizik	0	9,717	9,717
Reputacijski rizik	0	3,977	3,977
Ostali značajni rizici (5% regulatornog kapitalnog zahtjeva)	0	20,232	20,232
IV. Vanjski faktori	0	40,465	40,465
Interni kapital za dodatak za kreditni rizik		40,465	
Efekti diverzifikacije	0	-39,079	-39,079
Efekti pričuve	0	7,216	7,216
UKUPNO (B):	404,646	451,857	47,211
RAZLIKA (A-B):	225,323	177,928	

1 - iskazan u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banke, primjenom standardiziranih pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva

2 - za iskazani podatak banka treba priložiti specifikaciju stavki koje je uključila u raspoloživi kapital, vodeći računa da ne mogu biti uključene stavke koje su predmet regulatornih ograničenja

13. Podaci i informacije koje se odnose opterećenu (založenu) imovinu

Opterećena (založena) imovina je bilančna imovina koja je založena ili prenesena bez prestanka priznavanja ili je opterećena na neki drugi način, te primljeni kolateral koji ispunjava uslove za priznavanje u bilanci banke primaoca, u skladu sa primjenjivim računovodstvenim okvirom.

Tablica 28: Podaci i informacije koje se odnose opterećenu i neopterećenu imovinu u '000

Vrste imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine
Dati krediti	0	4.226.925
Ulaganja u dužničke instrumente	0	729.749
Ulaganja u vlasničke instrumente	0	32
Ostalo	550.984	1.242.494

Na dan 31.12.2022 Banka je evidentirala 550.984 BAM opterećene imovine koja se odnosi na obračunatu obveznu rezervu koja se drži izdvojena u CBBiH.

Nivo opterećenosti imovine u obliku obvezne rezerve određen je Odlukom o utvrđivanju i održavanju obveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezerve Banka je dužna održavati obveznu rezervu kod Centralne banke. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obvezne rezerve od 10% koju CBBiH primjenjuje na osnovicu za obračun obvezne rezerve.

Na iznos sredstava obvezne rezerve CBBiH nije obračunavala naknadu na dan 31.12.2022.

Izuzev iznad navedene opterećene imovine u obliku obvezne rezerve, Banka na 31.12.2022 nije imala ugovora o osiguranju kolateralom koji su sklopljeni radi osiguranja obaveza banke.

14. Nekvalitetne i restrukturirane izloženosti i stečeni kolateral

14.1 Podatak o kreditnoj kvaliteti izloženosti razvrstanoj u nivoe kreditnog rizika, prema sektorskoj strukturi kredita te kreditnoj kvaliteti restrukturiranih izloženosti sa pripadajućim iznosima očekivanih kreditnih gubitaka

Tablica 29: Kreditna kvaliteta izloženosti razvrstana u nivoe kreditnog rizika, prema sektorskoj strukturi kredita te kreditnoj kvaliteti restrukturiranih izloženosti u '000

OPIS	Nivo kreditnog rizika 1		Nivo kreditnog rizika 2		Nivo kreditnog rizika 3		Ukupni bruto krediti po svim nivoima kreditnog rizika	Očekivani kreditni gubici za Nivo 1 kreditnog rizika		Očekivani kreditni gubici za Nivo 2 kreditnog rizika		Očekivani kreditni gubici za Nivo 3 kreditnog rizika		Ukupni očekivani kreditni gubici
		Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti			Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti		Od čega: restrukturirani krediti	
1. Ukupni krediti pravna lica (1.1. do 1.21.)	1 841 442	5 627	283 169	6 029	30 271	13 513	2 154 882	12 983	32	48 015	2 414	27 341	11 548	88 339
1.1. A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	15 518	0	1 860	0	203	0	17 581	243	0	126	0	163	0	532
1.2. B Vađenje ruda i kamena	1 394	0	6 926	0	0	0	8 320	24	0	1 385	0	0	0	1 409
1.3. C Prerađivačka industrija	260 140	276	74 296	1	14 359	8 883	348 795	3 194	1	13 514	0	13 608	8 204	30 316
1.4. D Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	52 501	0	0	0	2 896	2 233	55 397	263	0	0	0	1 841	1 177	2 104
1.5. E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodaranjem otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 417	0	953	0	895	0	3 265	7	0	73	0	215	0	295
1.6. F Građevinarstvo	65 145	200	17 704	0	561	393	83 410	470	2	2 144	0	549	393	3 163
1.7. G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	539 311	0	83 247	22	8 022	252	630 580	3 927	0	11 613	2	7 750	132	23 290
1.8. H Prijevoz i skladištenje	51 240	0	4 098	0	283	11	55 621	281	0	147	0	246	7	674
1.9. I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hoteljerstvo i ugostiteljstvo)	8 827	0	31 886	4 620	1 045	1 037	41 758	44	0	3 727	2 374	998	992	4 769
1.10. J Informacije i komunikacije	11 741	0	1 495	1 332	64	0	13 300	691	0	38	33	64	0	793
1.11. K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	629 116	0	5	0	0	0	629 121	3 246	0	1	0	0	0	3 247
1.12. L Poslovanje nekretninama	11 374	0	52 860	0	0	0	64 234	57	0	15 091	0	0	0	15 148
1.13. M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6 210	0	2 127	0	1 191	0	9 528	38	0	38	0	1 191	0	1 267
1.14. N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1 030	0	1 033	54	19	0	2 082	8	0	31	5	14	0	53
1.15. O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	164 777	5 151	1 530	0	0	0	166 307	488	29	22	0	0	0	510
1.16. P Obrazovanje	1 923	0	268	0	0	0	2 191	10	0	43	0	0	0	53
1.17. Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	18 899	0	2 849	0	0	0	21 748	39	0	21	0	0	0	60
1.18. R Umjetnost, zabava i rekreacija	682	0	8	0	28	0	718	3	0	0	0	13	0	16
1.19. S Ostale uslužne djelatnosti	197	0	24	0	705	704	926	-50	0	1	0	689	643	640
1.20. T Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.21. U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Ukupno stanovništvo (2.1 + 2.2 + 2.3)	1 838 164	407	160 771	1 555	73 108	3 967	2 072 043	16 422	3	14 162	142	65 936	3 241	96 520
2.1. Opća potrošnja	1 459 582	323	136 328	1 119	67 714	3 688	1 663 624	14 478	3	12 563	106	61 774	3 117	88 815
2.2. Stambena izgradnja	376 240	84	24 171	436	5 299	279	405 710	1 930	0	1 592	36	4 106	124	7 628
2.3. Obavljanje djelatnosti (obtrnici)	2 342	0	272	0	95	0	2 709	14	0	7	0	56	0	77
3. Ukupni krediti (1. + 2.)	3 679 606	6 034	443 940	7 584	103 379	17 480	4 226 925	29 405	35	62 177	2 556	93 277	14 789	184 859

14.2 Promjenama stanja nekvalitetnih izloženosti i pripadajućih očekivanih kreditnih gubitakatom izvještajnog perioda, što uključuje početno stanje, promjene u toku izvještajnog razdoblja i završno stanje

Tablica 30: Promjene stanja nekvalitetnih izloženosti tokom izvještajnog perioda u '000

Opis	Početno stanje	Novi nekvalitetni krediti u izvještajnom periodu (+)	Oporavak (-)	Naplata (-)	Računovodstveni otpis (-)	Trajni otpis (-)	Ostalo (+/-)	Krajnje stanje
Pravna lica	69 747	7 229	- 1 338	- 31 757	0	- 13 610	0	30 271
Stanovništvo	73 121	20 139	- 5 703	- 13 489	0	- 1 030	71	73 108
Ukupno	142 868	27 368	- 7 041	- 45 246	0	- 14 640	71	103 380

Tablica 31: Promjena stanja pripadajućih očekivanih kreditnih gubitaka tokom izvještajnog perioda u '000

Redni broj	Opis	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1	Početno stanje	111 343
2	Nove ispravke vrijednosti tokom perioda	52 156
3	Iznos umanjenja ispravki vrijednosti	- 70 222
4	Završno stanje	93 277

14.3 Podatak o ukupnom iznosu kolaterala stečenog preuzimanjem i provedbom izvršnog postupka

U tablici ispod prikazani podaci o nekretninama koje je Banka stekla preuzimanjem, odnosno provedbom izvršnog postupka, te iste uknjižila u knjige Banke u 2022. godini.

Ukupan iznos stečenih kolaterala u ovom slučaju predstavlja dosuđenu vrijednost nekretnina Banci u izvršnim postupcima.

Tablica 32: Iznos kolaterala stečenog preuzimanjem i provedbom izvršnog postupka

Vrsta stečenog kolaterala	Dosuđena vrijednost (u KM)
Poslovni prostor	200 000.00
Stambeni objekt	187 148.33
Stambeno-poslovni objekt	1.00

PRILOG A - Poslovna mreža UniCredit Bank d.d. na dan 31. prosinca 2022. godine

Poslovnica/adresa	Adresa	Mjesto	PTT	Telefon	Telefon web
REGIJA MOSTAR					
Poslovnica 1 u Mostaru (Mepas)	Križanje ulica Kardinala Stepinca i ulice Kneza Višeslava	Mostar (Mepas mall)	88000	036 356 277	036 356 545
Poslovnica 2 u Mostaru - Mostarka	Dubrovačka 4	Mostar (Mostarka)	88000	036 325 702	036 323 424
Poslovnica 3 u Mostaru - Revija	Mostarskog bataljona 4	Mostar (Revija)	88000	036 501 412	036 501 418
Poslovnica 5 u Mostaru (Rondo)	Kralja Petra Krešimira IV B2	Mostar (Rondo)	88000	036 333 902	036 333 902
Poslovnica u Čapljini	Gojka Šuška bb	Čapljina	88300	036 810 712	036 810 710
Poslovnica u Stocu	Hrvatskih branitelja bb	Stolac	88360	036 858 444	036 853 306
Poslovnica u Neumu	Dr. Franje Tuđmana bb	Neum	88390	036 880 149	036 880 149
Poslovnica u Čitluku	Broćanski trg 1	Čitluk	88260	036 640 439	036 640 435
Poslovnica u Konjicu	Trg Državnosti Alije Izetbegovića bb	Konjic	88400	036 712 430	036 712 438
REGIJA ZAPADNA HERCEGOVINA					
Poslovnica u Grudama	Dr. Franje Tuđmana br. 124	Grude	88340	039 660 123	039 660 746
Poslovnica 1 u Širokom Brijegu	Fra Didaka Buntića 13	Široki Brijeg	88220	039 702 532	039 705 546
Poslovnica u Ljubuškom	Ulica IV. Brigade HVO Stjepana Radića br.63	Ljubuški	88320	039 831 340	039 835 933
Poslovnica u Livnu	Kralja Tvrtka bb	Livno	80101	034 208 222	034 208 220
Poslovnica u Tomislavgradu	Brigade Kralja Tomislava bb	Tomislavgrad	80240	034 356 201	034 356 209
Poslovnica u Posušju	Fra Grge Martića 28	Posušje	88240	039 685 415	039 685 157
REGIJA SREDIŠNJA BOSNA					
Poslovnica u Vitezu	Petra Krešimira IV	Vitez	72250	030 718 744	030 718 744
Poslovnica u Uskoplju	Bana Jelačića bb	Uskoplje	70240	030 496 596	030 494 181
Poslovnica u Donjem Vakufu	770 Slavne Brdske brigade 23	Donji Vakuf	70220	030 259 661	030 259 660
Poslovnica u Novom Travniku	Kralja Tvrtka bb	Novi Travnik	72290	030 795 500	030 795 500
Poslovnica u Fojnici	Mehmeda Spahe 18	Fojnica	71270	030 547 022	030 547 022
Poslovnica 1 u Travniku	Bosanska 56	Travnik	72270	030 547 017	030 547 012
Poslovnica u Jajcu	Maršala Tita bb	Jajce	70101	030 654 564	030 654 562
Poslovnica u Rami	Kralja Tomislava bb	Rama	88440	036 770 919	036 771 990
Poslovnica u Bugojnu	Zlatnih ljiljana 16	Bugojno	70230	030 259 577	030 259 576
Poslovnica u Kiseljaku	Josipa Bana Jelačića bb	Kiseljak	71250	030 877 122	030 877 122
REGIJA ZENICA					
Poslovnica u Žepču	Stjepana Tomaševića bb	Žepče	72230	032 887 903	032 887 903
Poslovnica 1 u Visokom	Branilaca 20a	Visoko	71300	032 730 057	032 730 061
Poslovnica u Zenici	Školska bb	Zenica	72000	032 449 340	032 449 340
Poslovnica 1 u Zenici	Londža 81	Zenica	72000	032 202 623	032 202 620
Poslovnica u Kakanju	Alije Izetbegovića bb	Kakanj	72240	032 557 212	032 557 211
Poslovnica u Tešnju	Braće Pobrić bb	Tešanj	74260	032 665 197	032 665 197
Poslovnica u Jelahu	Mustafe Čemana 7	Jelah	74264	032 667 892	032 667 892
Poslovnica u Brezi	Alije Izetbegovića 80	Breza	71370	032 786 014	032 786 012
Poslovnica u Zavidovićima	Pinkasa Bandta bb	Zavidovići	72220	032 869 200	032 869 200
Poslovnica u Varešu	Zvijezda 63	Vareš	71330	032 848 032	032 848 031
Poslovnica u Olovu	Branilaca 17	Olovo	71340	032 829 530	032 829 530
Poslovnica u Maglaju	Aleja ljiljana bb	Maglaj	74250	032 609 811	032 609 810
REGIJA BIHAĆ					
Poslovnica u Bihaću	Ulica V. Korpusa bb	Bihać	77000	037 229 280	037 229 970

Poslovnica 1 u Bihaću	Bosanska bb	Bihać	77000	037 229 975	037 229 270
Poslovnica u Velikoj Kladuši	Maršala Tita 23	Velika Kladuša	77230	037 776 606	037 776 600
Poslovnica 1 u Cazinu	Cazinskih brigada bb	Cazin	77220	037 515 024	037 515 021
Poslovnica u Bosanskoj Krupi	511. Slavne brdske brigade bb	Bosanska Krupa	77240	037 476 880	037 476 880
Poslovnica 1 u Sanskom Mostu	Trg oslobođilaca bb	Sanski Most	79260	037 688 547	037 688 543
REGIJA SARAJEVO					
Poslovnica 1 u Sarajevu	Maršala Tita 48	Sarajevo.	71000	033 253-383 033 253-378	033 253 372
Poslovnica 4 u Sarajevu	Alipašina 45a	Sarajevo (Ciglane)	71000	033 560 790	033 560 795
Poslovnica 12 u Sarajevu	Zelenih beretki 24	Sarajevo	71000	033 491 636	033 491 600
Poslovnica 13 u Sarajevu	Branilaca Sarajeva 53	Sarajevo	71000	033 491 997	033 491 931
Poslovnica 16 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 4	Sarajevo (hotel Holiday)	71000	033 252 288	033 491 754
Poslovnica 7 u Sarajevu	Trg međunarodnog prijateljstva 14	Sarajevo	71000	033 776 130	033 776 134
Poslovnica 17 u Sarajevu	Džemala Bijedića b.b. (PC Capital Tower)	Sarajevo (OTOKA)	71000	033 721 815	033 721 800
Poslovnica 18 u Sarajevu	Zmaja od Bosne 74	Sarajevo	71000	033 727 022	033 727 021
Poslovnica 19 u Sarajevu	Mustafe Kamerića 5	Sarajevo (Dobrinja)	71000	033 775 851	033 775 851
Poslovnica u Vogošći	Igmanska 60	Vogošća	71320	033 476 361	033 476 360
Poslovnica na Ilidži	Mala Aleja 10	Ilidža	71210	033 627 937 033 776 140	033 776 157
Poslovnica u Hadžićima	Hadželi 177	Hadžići	71240	033 475 396	033 475 390
REGIJA TUZLA					
Poslovnica 1 u Tuzli	Džafer Mahala 53-55	Tuzla	75000	035 259 059	035 259 037
Poslovnica 2 u Tuzli	Armije BiH 3	Tuzla	75000	035 306 478	035 306 472
Poslovnica u Gradačcu	Ulica šehida 1	Gradačac	76250	035 822 500	035 822 500
Poslovnica u Lukavcu	Kulina Bana 2	Lukavac	75300	035 551 331	035 551 331
Poslovnica u Gračanici	22 Divizije bb	Gračanica	75320	035 701 471	035 701 470
Poslovnica u Srebreniku	Bosanskih Branilaca bb	Srebrenik	75350	035 646 093	035 646 093
Poslovnica u Živinicama	Ulica Oslobođenja bb	Živinice	75270	035 743 143	035 743 143
Poslovnica u Kalesiji	Trg šehida bb	Kalesija	75260	035 610 111	035 610 110
REGIJA POSAVINA					
Poslovnica u Orašju	Treća ulica broj 47	Orašje	76270	031 716 713	031 716 713
Poslovnica u Odžaku	Titova 17	Odžak	76290	031 762 437	031 762 437
Poslovnica u Brčkom	Bosne Srebrene 7b	Brčko	76120	049 233 760	049 233 760
REGIJA BANJA LUKA					
Poslovnica u Banja Luci	I Krajiškog korpusa br.37	Banja Luka	78000	051 348 063	051 348 063
Poslovnica u Prijedoru	Zanatska bb	Prijedor	79101	051 348 063	051 348 063
Poslovnica u Doboju	Kralja Dragutina 2a	Doboj	74000	053 209 402	053 209 401
Poslovnica u Bijeljini	Majora Dragutina Gavrilovića 2 - ulaz s ulice Svetog Save	Bijeljina	76300	055 225 090	055 225 080